



สำนักความปลอดภัยแรงงาน
กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

22/22 หมู่ที่ 2 ถนนบรมราชชนนี แขวงฉิมพลี เขตตลิ่งชัน กรุงเทพฯ 10170
โทรศัพท์ 0 2448 9128 - 39 โทรสาร 0 2448 8338
e-mail : safety@labour.mail.go.th



คู่มือ
การตรวจความปลอดภัยในการทำงาน
ตามพระราชบัญญัติความปลอดภัย
อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน
พ.ศ. ๒๕๕๔

สำนักความปลอดภัยแรงงาน
กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

คู่มือ

การตรวจความปลอดภัยในการทำงาน
ตามพระราชบัญญัติความปลอดภัย
อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

พ.ศ. ๒๕๕๔



ที่ปรึกษา

นายปรกรณ์ อมรชีวิน อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
นายโชคชัย ศรีทอง รองอธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

คณะผู้จัดทำ

นายดำรงค์ เปรมสวัสดิ์ ผู้อำนวยการสำนักความปลอดภัยแรงงาน
นางสาวสุวดี ทวีสุข นักวิชาการแรงงานชำนาญการพิเศษ
นายสมนึก ภาคพานิชย์ นักวิชาการแรงงานชำนาญการ
นายอรรถพร เหลียงพานิช นักวิชาการแรงงานปฏิบัติการ
นางสาวสุปราณี ปองไป นักวิชาการแรงงานปฏิบัติการ



คำนำ

พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๔ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อดูแลให้สถานประกอบกิจการ นายจ้าง ลูกจ้าง และผู้เกี่ยวข้องได้รับความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน โดยได้กำหนดให้มีพนักงานตรวจความปลอดภัยขึ้นเพื่อทำหน้าที่ดูแลสถานประกอบกิจการ นายจ้าง ลูกจ้าง และผู้เกี่ยวข้อง ให้ดำเนินการตามมาตรฐานและกฎหมายที่กำหนด ประกอบกับได้มีระเบียบกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานว่าด้วยการตรวจสถานประกอบกิจการ ตามพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔ พ.ศ. ๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๕ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของพนักงานตรวจความปลอดภัย

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจึงจัดทำคู่มือการตรวจความปลอดภัยในการทำงานเพื่อให้พนักงานตรวจความปลอดภัยและผู้เกี่ยวข้อง นำไปใช้ประกอบการปฏิบัติหน้าที่ตามที่พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔ กำหนด เพื่อให้การตรวจความปลอดภัยในการทำงานมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลสูงสุด

(นายปกรณ์ อมรวิวิน)

อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

เมษายน ๒๕๕๖



สารบัญ

	หน้า
บทที่ ๑ บททั่วไป	๑
๑. ความหมายการตรวจความปลอดภัย	๑
๒. ภารกิจหลักในการตรวจความปลอดภัย	๑
๓. วัตถุประสงค์การตรวจความปลอดภัย	๒
๔. ประเภทการตรวจความปลอดภัย	๒
บทที่ ๒ พนักงานตรวจความปลอดภัย	๓
๑. ความหมายของพนักงานตรวจความปลอดภัย	๓
๒. อำนาจของพนักงานตรวจความปลอดภัย	๓
๓. บทบาทและหน้าที่ของพนักงานตรวจความปลอดภัย	๔
๔. หลักปฏิบัติและข้อเตือนใจสำหรับพนักงานตรวจความปลอดภัย	๔
บทที่ ๓ การตรวจความปลอดภัย	๖
๑. ขั้นตอนการเตรียมการ	๖
๒. ขั้นตอนการดำเนินการตาม พ.ร.บ.ความปลอดภัยฯ พ.ศ. ๒๕๕๔ และระเบียบกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานว่าด้วยการตรวจ สถานประกอบกิจการฯ พ.ศ. ๒๕๕๕	๘
๓. ขั้นตอนการตรวจความปลอดภัยตามประเภทการตรวจ	๙
๔. ขั้นตอนการดำเนินการหลังการตรวจ	๑๑
๔.๑ การติดตามผลหลังการตรวจความปลอดภัย	๑๑
๔.๒ การดำเนินคดี	๑๒
๕. ขั้นตอนอื่นๆ ที่พนักงานตรวจความปลอดภัยควรทราบ	๑๒
๕.๑ กรณีนายจ้าง/ลูกจ้าง/ผู้ที่เกี่ยวข้องอุทธรณ์คำสั่ง	๑๒
๕.๒ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของทางราชการ	๑๒
๕.๓ การดำเนินการกรณีไม่พบนายจ้างในวันที่เข้าตรวจ	๑๓
๕.๔ การดำเนินการกรณีผู้ใดขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวก ในการเข้าตรวจสถานประกอบกิจการ	๑๔
๕.๕ การดำเนินการให้ลูกจ้างได้รับค่าจ้างระหว่างหยุดการทำงาน หรือหยุดกระบวนการผลิต ตามมาตรา ๓๙	๑๔
๕.๖ การดำเนินการกรณีเลิกจ้างหรือโยกย้ายหน้าที่การงานของลูกจ้าง เหตุเพราะลูกจ้างฟ้องร้อง หรือเป็นพยาน หรือให้ข้อมูลต่อ พนักงานตรวจความปลอดภัย ตามมาตรา ๔๒	๑๔
๖. วิธีการเขียนคำสั่ง หนังสือ และเอกสารของนักตรวจความปลอดภัย	๑๔
๖.๑ แบบ สปร. ๑ สปร. ๒ สปร. ๓ สปร. ๔	๑๔
๖.๒ แบบบันทึกคำให้การ	๑๕



	หน้า
บทที่ ๔ แนวการตรวจความปลอดภัยในการทำงานตามกฎหมาย	๑๖
๑. แนวการตรวจความปลอดภัยในการทำงานตามข้อบัญญัติโดยตรง ในรายมาตราตามพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔	๑๗
๒. แนวการตรวจความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับรังสีชนิดก่อกัมมันตรังสี	๑๙
๓. แนวการตรวจความปลอดภัยในการทำงานในที่อับอากาศ	๒๑
๔. แนวการตรวจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบสุขภาพของลูกจ้าง	๒๓
๕. แนวการตรวจความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับงานประดาน้ำ	๒๕
๖. แนวการตรวจความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับความร้อน แสงสว่าง และเสียง	๒๗
๗. แนวการตรวจความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการ ด้านความปลอดภัย	๒๙
๘. แนวการตรวจความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับงานก่อสร้าง	๓๓
๙. แนวการตรวจความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับเครื่องจักร บันจัน และหม้อน้ำ	๓๗
๑๐. แนวการตรวจความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับการป้องกัน และระงับอัคคีภัย	๔๔
๑๑. แนวการตรวจความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับสารเคมีอันตราย	๔๘
๑๒. แนวการตรวจความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับไฟฟ้า	๕๑
๑๓. แนวการตรวจความปลอดภัยในการทำงานในสถานที่ที่มีอันตราย จากการตกจากที่สูง วัสดุกระเด็น ตกหล่นและพังทลาย	๕๕
ภาคผนวก	
- คำสั่งแต่งตั้งพนักงานตรวจความปลอดภัย	๕๙
- ระเบียบกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานว่าด้วยการตรวจสถานประกอบกิจการ ตามพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อม ในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔ พ.ศ. ๒๕๕๕	๖๒
- ระเบียบกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานว่าด้วยการดำเนินคดีอาญา และการเปรียบเทียบผู้กระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน และความปลอดภัยในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔	๖๕
- แบบเอกสารต่างๆ	
แบบ สปร. ๑-๔	๘๒
แบบสรุปผลรายงานการตรวจความปลอดภัยในการทำงาน	๙๔
แบบบันทึกคำให้การ	๙๘
คำร้องขอขยายระยะเวลาการปฏิบัติตามคำสั่งพนักงานตรวจความปลอดภัย	๙๙





บทที่ ๑ บททั่วไป

บททั่วไปจะกล่าวถึงประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

๑. ความหมายการตรวจความปลอดภัย
๒. ภารกิจหลักในการตรวจความปลอดภัย
๓. วัตถุประสงค์การตรวจความปลอดภัย
๔. ประเภทการตรวจความปลอดภัย

การตรวจความปลอดภัยเป็นเครื่องมือสำคัญของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานในการกำกับดูแลให้นายจ้าง ลูกจ้าง และผู้ที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานได้กำหนดกลยุทธ์ในการตรวจความปลอดภัยในแต่ละช่วงให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา นโยบายรัฐบาล และนโยบายของกระทรวงแรงงาน เพื่อให้การตรวจความปลอดภัยมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล บรรลุเป้าหมาย สอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานซึ่งเป็นประโยชน์ต่อแรงงานและการพัฒนาประเทศ รวมทั้งลดสถิติการประสบอันตรายจากการทำงาน

๑. ความหมายการตรวจความปลอดภัย

การตรวจความปลอดภัย หมายความว่า การที่พนักงานตรวจความปลอดภัยเข้าไปตรวจในสถานประกอบกิจการของนายจ้างที่มีลูกจ้างตั้งแต่ ๑ คนขึ้นไป เพื่อกำกับดูแลให้นายจ้าง ลูกจ้าง และผู้ที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามกฎหมายความปลอดภัยในการทำงาน และที่สำคัญเพื่อให้ลูกจ้าง และผู้ที่เกี่ยวข้องมีความปลอดภัย ไม่เกิดอุบัติเหตุหรือโรคจากการทำงาน

๒. ภารกิจหลักในการตรวจความปลอดภัย

๒.๑ การบังคับใช้กฎหมาย เพื่อตรวจสอบนายจ้าง ลูกจ้าง และผู้ที่เกี่ยวข้อง ให้ปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมายความปลอดภัยในการทำงาน หากพบว่ามีกรณีฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติ จะมีมาตรการการบังคับใช้กฎหมายตามความเหมาะสม

๒.๒ การประชาสัมพันธ์ เพื่อให้คำแนะนำ เผยแพร่กฎหมายความปลอดภัยในการทำงานแก่นายจ้าง ลูกจ้าง และผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้มีความรู้ ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ และปฏิบัติตามบทบัญญัติได้อย่างถูกต้อง

๒.๓ การศึกษาข้อเท็จจริง วิเคราะห์อุบัติเหตุและโรคจากการทำงาน เพื่อศึกษาสภาพการทำงาน การปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ คำสั่ง หรือมาตรฐานต่างๆ ตามกฎหมายความปลอดภัยในการทำงาน เพื่อเป็นแนวทางในการป้องกันแก้ไขสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุและโรคจากการทำงาน รวมถึงเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายให้เหมาะสมยิ่งขึ้น



๓. วัตถุประสงค์การตรวจความปลอดภัย

๓.๑ เพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจ คำแนะนำแก่นายจ้าง ลูกจ้าง และผู้ที่เกี่ยวข้อง ในสาระของกฎหมาย ความปลอดภัยในการทำงาน ซึ่งนำไปใช้ประโยชน์ในการป้องกันอุบัติเหตุและโรคจากการทำงาน

๓.๒ เพื่อให้ นายจ้าง ลูกจ้าง และผู้ที่เกี่ยวข้อง ปฏิบัติได้ถูกต้องตามมาตรฐานและกฎหมายความปลอดภัยในการทำงาน

๓.๓ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการประเมิน วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ในการปฏิบัติตามกฎหมายความปลอดภัยในการทำงาน และนำมาพัฒนางานความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

๔. ประเภทการตรวจความปลอดภัย

การตรวจความปลอดภัย แบ่งการตรวจออกเป็น ๕ ประเภท คือ

๔.๑ การตรวจปกติ เป็นการตรวจความปลอดภัยครั้งแรกหรือเป็นการตรวจสถานประกอบกิจการที่ยังไม่เคยผ่านการตรวจ หรือสถานประกอบกิจการที่เปิดดำเนินการใหม่ หรือการตรวจสถานประกอบกิจการตามแผนที่กำหนดไว้ เพื่อกำกับดูแลการปฏิบัติตามกฎหมายความปลอดภัยในการทำงาน

๔.๒ การตรวจตามคำร้อง เป็นการตรวจสถานประกอบกิจการที่มีการร้องเรียนว่านายจ้างปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมายความปลอดภัยในการทำงาน หากพบว่าการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ให้มีคำสั่งให้นายจ้างปฏิบัติให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด

๔.๓ การตรวจพิเศษ เป็นการตรวจความปลอดภัยกรณีพิเศษที่มีลักษณะแตกต่างจากการตรวจปกติ ซึ่งจะมุ่งตรวจสถานประกอบกิจการที่มีสถานการณ์ หรือเหตุการณ์เป็นการเฉพาะ เช่น การตรวจตามโครงการ การตรวจตามนโยบายเร่งด่วน หรือการตรวจกรณีลูกจ้างนัดชุมนุมเรียกร้อง เป็นต้น

๔.๔ การตรวจอุบัติเหตุหรือโรคจากการทำงาน เป็นการตรวจสถานประกอบกิจการเมื่อเกิดอุบัติเหตุ หรือกรณีลูกจ้างเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน

๔.๕ การตรวจติดตามผล เป็นการตรวจสถานประกอบกิจการที่เคยผ่านการตรวจตามข้อ ๔.๑ ถึงข้อ ๔.๔ เพื่อติดตามผลการปฏิบัติตามกฎหมายของนายจ้าง



บทที่ ๒

พนักงานตรวจความปลอดภัย

ประเด็นที่สำคัญของพนักงานตรวจความปลอดภัยที่จะกล่าวถึงมีดังนี้

๑. ความหมายของพนักงานตรวจความปลอดภัย
๒. อำนาจของพนักงานตรวจความปลอดภัย
๓. บทบาทและหน้าที่ของพนักงานตรวจความปลอดภัย
๔. หลักปฏิบัติและข้อเตือนใจสำหรับพนักงานตรวจความปลอดภัย

๑. ความหมายของพนักงานตรวจความปลอดภัย

พนักงานตรวจความปลอดภัย หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานแต่งตั้งตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔ เพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัติดังกล่าว ซึ่งได้มีการแต่งตั้งตามคำสั่งกระทรวงแรงงาน ที่ ๑๒๓/๒๕๕๔ เรื่อง แต่งตั้งพนักงานตรวจความปลอดภัย ตามพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๔

๒. อำนาจของพนักงานตรวจความปลอดภัย

พนักงานตรวจความปลอดภัย ซึ่งกระทรวงแรงงานแต่งตั้งให้เป็นพนักงานตรวจความปลอดภัยในท้องที่ใด ย่อมมีอำนาจในการปฏิบัติงานตรวจความปลอดภัยในท้องที่นั้น พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔ กำหนดอำนาจพนักงานตรวจความปลอดภัยไว้ ดังนี้

๒.๑ เข้าไปในสถานประกอบกิจการหรือสำนักงานของนายจ้างในเวลาทำการหรือเมื่อเกิดอุบัติเหตุ ดำเนินการตรวจสอบหรือบันทึกภาพและเสียงเกี่ยวกับความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน โดยใช้เครื่องมือในการตรวจวัด หรือตรวจสอบอาคาร สถานที่ เครื่องจักร หรืออุปกรณ์ในสถานประกอบกิจการ ซึ่งอาจเก็บตัวอย่างของวัสดุหรือผลิตภัณฑ์ใดๆ มาเพื่อการวิเคราะห์เกี่ยวกับความปลอดภัย สอบถามข้อเท็จจริง หรือสอบสวนเรื่องใดๆ ภายในขอบเขตอำนาจและเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องมาชี้แจง รวมทั้งตรวจสอบหรือให้ส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง และเสนอแนะมาตรการป้องกันอันตรายต่ออธิบดีโดยเร็ว (มาตรา ๓๕)

๒.๒ สั่งให้นายจ้าง ลูกจ้าง หรือผู้ที่เกี่ยวข้องที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔ หรือกฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกรณีพบว่าสภาพแวดล้อมในการทำงานอาคารสถานที่ เครื่องจักร หรืออุปกรณ์ที่ลูกจ้างใช้จะก่อให้เกิดความไม่ปลอดภัยแก่ลูกจ้าง โดยให้หยุดการกระทำที่ฝ่าฝืน แก้ไข ปรับปรุง หรือปฏิบัติให้ถูกต้องหรือเหมาะสมแล้วแต่กรณี (มาตรา ๓๖ วรรคหนึ่ง)

๒.๓ สั่งให้หยุดการใช้เครื่องจักร อุปกรณ์ อาคาร สถานที่ หรือผู้ก่อดัชนีที่อาจก่อให้เกิดอันตรายร้ายแรงต่อลูกจ้างดังกล่าวทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นการชั่วคราว ทั้งนี้โดยได้รับอนุมัติจากอธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย (มาตรา ๓๖ วรรคสอง)



๓. บทบาทและหน้าที่ของพนักงานตรวจความปลอดภัย

สถานประกอบกิจการที่มีสภาพการทำงานที่ไม่ปลอดภัย นอกจากจะทำให้ลูกจ้างประสบอันตรายจากการทำงานแล้วนายจ้างยังต้องเสียค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลถูกดำเนินคดีตามกฎหมายรวมทั้งอาจประสบปัญหาการผลิตเนื่องจากขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถอีกด้วย ดังนั้นพนักงานตรวจความปลอดภัยจึงมีบทบาทและหน้าที่ที่สำคัญที่ช่วยป้องกันการสูญเสียที่เกิดขึ้นได้แก่บังคับใช้กฎหมายความปลอดภัยในการทำงานอย่างเคร่งครัดรวมถึงการส่งเสริมความปลอดภัยในการทำงาน อันจะส่งผลให้ลูกจ้างมีความปลอดภัย ไม่ประสบอันตรายจากอุบัติเหตุหรือโรคจากการทำงาน

บทบาทและหน้าที่ของพนักงานตรวจความปลอดภัย ที่สำคัญได้แก่

๓.๑ บังคับใช้กฎหมายความปลอดภัยในการทำงานให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๒ แนะนำ เชิญพบ หรือออกคำสั่งนายจ้าง ลูกจ้าง และผู้ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายความปลอดภัยในการทำงาน

๓.๓ เข้าตรวจความปลอดภัยในสถานประกอบกิจการ พร้อมทั้งสอบถามนายจ้าง ลูกจ้าง และผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสภาพการทำงาน และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

๓.๔ ตรวจสอบเอกสารหลักฐานต่างๆ ที่ต้องดำเนินการตามกฎหมายความปลอดภัยในการทำงาน เช่น การแต่งตั้งคณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานประจำสถานประกอบกิจการ แผนงานด้านความปลอดภัยในการทำงาน รายงานการทดสอบส่วนประกอบและอุปกรณ์ของบั้นจั่น รายการออกแบบและการคำนวณนั่งร้าน แผนป้องกันและระงับอัคคีภัย รายงานผลการตรวจสอบสุขภาพ รายงานผลการตรวจวัดสภาพแวดล้อมในการทำงาน เป็นต้น

๓.๕ รวบรวมพยานหลักฐานและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการกระทำที่ฝ่าฝืนกฎหมายความปลอดภัยในการทำงาน กฎ ระเบียบ หรือคำสั่ง เพื่อการสอบสวนหรือดำเนินคดี

๓.๖ สรุปผลการตรวจความปลอดภัยในการทำงาน และบันทึกผลการตรวจความปลอดภัยในระบบคอมพิวเตอร์กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

๓.๗ รายงานผลการตรวจความปลอดภัยในกรณีการตรวจตามคำร้อง การตรวจอุบัติเหตุหรือโรคจากการทำงานการตรวจพิเศษ ต่อผู้บังคับบัญชา

๓.๘ รายงานผลการตรวจความปลอดภัยและข้อเสนอแนะต่ออธิบดีในกรณีพบว่าการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายนั้น อาจก่อให้เกิดอันตรายร้ายแรงต่อลูกจ้าง

๓.๙ ติดตามข่าวสารเกี่ยวกับอุบัติเหตุจากการทำงาน สถิติการประสบอันตรายและข้อมูลอื่นๆ เพื่อแนะนำให้นายจ้างมีมาตรการในการป้องกันหรือปรับปรุงแก้ไขสภาพการทำงานที่ไม่ปลอดภัย รวมทั้งเพื่อประโยชน์ในการวางแผนการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

๓.๑๐ ส่งเสริมและพัฒนาความร่วมมือระหว่างนายจ้าง ลูกจ้าง หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ด้านความปลอดภัยในการทำงาน โดยการให้ความช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่ และบทบาทหน้าที่ของแต่ละฝ่ายภายใต้กฎหมาย

๔. หลักปฏิบัติและข้อเตือนใจสำหรับพนักงานตรวจความปลอดภัย

พนักงานตรวจความปลอดภัยต้องปฏิบัติหน้าที่โดยยึดหลักความโปร่งใส ความซื่อตรง ยุติธรรม อุทิศเวลาให้แก่งานในหน้าที่ เข้าใจปัญหาพร้อมทั้งแก้ไขปัญหของผู้ใช้แรงงาน และมีอัธยาศัยดี เพื่อให้งานก้าวหน้าและบรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน



๔.๑ ข้อควรปฏิบัติสำหรับพนักงานตรวจความปลอดภัย

๔.๑.๑ วางแผนการตรวจความปลอดภัยก่อนเข้าตรวจ

๔.๑.๒ บันทึกผลการตรวจ เดินตรวจสภาพการทำงานจริง ตรวจให้ครบตามข้อกำหนด และ
ปัจจัยเสี่ยง

๔.๑.๓ ใช้เอกสาร หรือหลักฐาน (ถ้ามี) ประกอบการชี้มูลความผิด

๔.๑.๔ กรณีพบเอกสารหลักฐานที่ไม่สอดคล้องกับกฎหมาย ต้องชี้แจงให้นายจ้างทราบ

๔.๑.๕ ชมเชยกรณีนายจ้างปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมายความปลอดภัยในการทำงาน

๔.๒ ข้อไม่ควรปฏิบัติสำหรับพนักงานตรวจความปลอดภัย

๔.๒.๑ วิพากษ์วิจารณ์หรือแสดงความคิดเห็นขัดแย้งเกี่ยวกับบทบัญญัติของกฎหมายที่ใช้บังคับ
ต่อหน้านายจ้าง ลูกจ้าง หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง

๔.๒.๒ ใ้ลูกจ้างยืนยันการกระทำผิดของนายจ้างต่อหน้านายจ้าง เพราะอาจเป็นผลเสียต่อ
ลูกจ้างในภายหลังได้

๔.๒.๓ ตรวจความปลอดภัยโดยมีอคติ ปราศจากความเป็นธรรม เอนเอียงต่อฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งโดย
ไม่คำนึงถึงความถูกต้อง

๔.๒.๔ แสดงการคอยจับผิดนายจ้าง หรือกล่าวซ้ำเติมให้นายจ้างหมดกำลังใจ

๔.๒.๕ เข้าตรวจความปลอดภัยด้วยอาการมีเมามา ใ้อวด ช่มชู้ บังคับ เคี้ยวเชิฐ และการกระทำ
อื่นใดที่ไม่เหมาะสม

๔.๒.๖ นำบุคคลภายนอกที่มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมในการตรวจความปลอดภัย

๔.๒.๗ เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการผลิต การค้าหรือข้อมูลส่วนบุคคลที่เป็นความลับของนายจ้าง
ลูกจ้าง และผู้ที่เกี่ยวข้อง

๔.๒.๘ เปิดเผยที่มาของการร้องเรียนหรือชี้ตัวผู้ร้องเรียน ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อมให้
นายจ้างทราบว่า พนักงานตรวจความปลอดภัยมาตรวจเนื่องจากมีการร้องเรียน

๔.๒.๙ ให้ข่าวหรือข้อมูลโดยขาดวิจาร์ณญาณ

๔.๒.๑๐ รับของกำนัล บริการ หรือผลประโยชน์ใดๆ จากนายจ้าง ลูกจ้าง หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง

๔.๓ ข้อเตือนใจสำหรับพนักงานตรวจความปลอดภัย

๔.๓.๑ ต้องศึกษาและทบทวนกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ

๔.๓.๒ บทบัญญัติของกฎหมายความปลอดภัยในการทำงานเป็นมาตรฐานขั้นต่ำที่ผู้เกี่ยวข้องต้อง
ปฏิบัติ

๔.๓.๓ ต้องรู้จักพูดให้เหมาะสมและเป็นประโยชน์ เช่น อธิบายให้เข้าใจได้ พูดอย่างเห็นอกเห็นใจ
พูดโน้มน้าวจิตใจ เน้นจุดสำคัญให้เห็นได้ ชี้อันตรายให้เห็นและชี้ประโยชน์เข้าใจได้

๔.๓.๔ จัดลำดับปัญหาความปลอดภัยในการทำงานเพื่อชี้แจงแก่นายจ้าง ลูกจ้าง และผู้
เกี่ยวข้องให้ปฏิบัติตามกฎหมาย

๔.๓.๕ การเปิดเผยชื่อผู้ร้องเรียนอาจเป็นสาเหตุให้นายจ้างกลั่นแกล้งหรือลงโทษผู้ร้องเรียนนั้นๆ
นอกจากว่าการเปิดเผยชื่อผู้ร้องเรียนจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ร้องเอง หรือพนักงานตรวจความปลอดภัยพิจารณา
แล้วเห็นว่าจำเป็นต้องเปิดเผยชื่อผู้ร้อง กรณีนี้ต้องได้รับการอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากผู้ร้องเรียนเสียก่อน
จึงจะกระทำได้ ตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐



บทที่ ๓

การตรวจความปลอดภัย

การตรวจความปลอดภัยจะกล่าวถึงประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

๑. ขั้นตอนการเตรียมการ
๒. ขั้นตอนการดำเนินการตาม พ.ร.บ.ความปลอดภัยฯ พ.ศ. ๒๕๕๔ และระเบียบกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ว่าด้วยการตรวจสถานประกอบกิจการฯ พ.ศ. ๒๕๕๕
๓. ขั้นตอนการตรวจความปลอดภัยตามประเภทการตรวจ
๔. การดำเนินการหลังการตรวจ
๕. ขั้นตอนอื่นๆ ที่พนักงานตรวจความปลอดภัยควรทราบ
๖. วิธีการเขียนคำสั่ง หนังสือ และเอกสารของพนักงานตรวจความปลอดภัย

๑. ขั้นตอนการเตรียมการ

เพื่อให้การตรวจความปลอดภัยในสถานประกอบกิจการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ก่อนเข้าตรวจ พนักงานตรวจความปลอดภัยต้องมีการจัดทำแผนการตรวจความปลอดภัย และการเตรียมการตรวจความปลอดภัย ในประเด็นต่างๆ ดังนี้

๑.๑ การจัดทำแผนตรวจความปลอดภัย

พนักงานตรวจความปลอดภัยต้องจัดทำแผนการตรวจความปลอดภัย โดยวางแผนการตรวจความปลอดภัยล่วงหน้าตามระยะเวลาที่เหมาะสม เพื่อจะได้มีโอกาสศึกษาข้อมูลทั่วไป ข้อเท็จจริง รวบรวมพยานหลักฐานเกี่ยวกับสถานประกอบกิจการ ตลอดจนสภาพปัญหาและแนวทางแก้ไขของสถานประกอบกิจการดังกล่าว ทั้งนี้ ข้อมูลที่จำเป็นต้องทราบสำหรับการจัดทำแผนตรวจความปลอดภัย ได้แก่

(๑) กลุ่มเป้าหมายในการตรวจ

พนักงานตรวจความปลอดภัยต้องกำหนดกลุ่มเป้าหมายในการตรวจ โดยพิจารณาจากนโยบายของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน สถานการณ์ด้านความปลอดภัยในการทำงาน และสถานประกอบกิจการที่มีอุบัติเหตุทำให้ลูกจ้างเสียชีวิตหรือบาดเจ็บถึงขั้นสูญเสียอวัยวะสถานประกอบกิจการที่มีอัตราการประสบอันตรายสูง หรือสถานประกอบกิจการที่มีความเสี่ยงสูง

(๒) ข้อมูลทั่วไปของสถานประกอบกิจการ

ข้อมูลทั่วไปของสถานประกอบกิจการ ควรประกอบด้วย สถานที่ตั้ง ประเภทกิจการ จำนวนลูกจ้าง กระบวนการผลิต วัสดุดิบ ปัจจัยเสี่ยงในการทำงาน และประวัติการตรวจความปลอดภัยที่ผ่านมา ซึ่งพนักงานตรวจความปลอดภัยสามารถสืบค้นข้อมูลของสถานประกอบกิจการได้จาก

- ข้อมูลการสำรวจ หรือทะเบียนสถานประกอบกิจการของกลุ่มงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน พื้นที่ สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัด หรือข้อมูลของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
- นายจ้าง ลูกจ้าง ตัวแทนลูกจ้าง กลุ่มสหภาพแรงงาน หรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งอาจเป็นบุคคลที่อาศัยอยู่ใกล้เคียงกับบริเวณที่ตั้งสถานประกอบกิจการ ตลอดจนกลุ่มเครือข่ายแรงงานอื่นๆ



- หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานบริการข้อมูลธุรกิจ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า สำนักงานทะเบียนราษฎร กรมสรรพากร กรมการจัดหางาน สำนักงานประกันสังคม การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สถานีตำรวจ หรือโรงพยาบาลในพื้นที่ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีข้อมูลเกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่อการตรวจความปลอดภัย

- สื่อต่างๆ เช่น สมุดโทรศัพท์ เว็บไซต์ของบริษัท เว็บไซต์ของสำนักข่าว ฯลฯ

๑.๒ การเตรียมการ

พนักงานตรวจความปลอดภัย ต้องมีการเตรียมการก่อนตรวจความปลอดภัย ดังนี้

(๑) เตรียมเอกสาร

พนักงานตรวจความปลอดภัยต้องเตรียมเอกสาร และศึกษารายละเอียดของเอกสารทั้งหมด ให้เกิดความเข้าใจในการนำไปใช้ เอกสารที่สำคัญ ได้แก่ กฎหมายความปลอดภัยในการทำงาน หนังสือเชิญพบคำสั่ง บันทึกคำให้การ แบบตรวจความปลอดภัยในการทำงาน แบบรายงานตามกฎหมายความปลอดภัยในการทำงานที่เกี่ยวข้อง ตัวชี้วัดของกฎหมายแต่ละฉบับ และแฟ้มประวัติสถานประกอบการกิจการ เป็นต้น

(๒) เตรียมอุปกรณ์

พนักงานตรวจความปลอดภัยต้องเตรียมอุปกรณ์ ที่จำเป็นสำหรับการเข้าตรวจสถานประกอบการให้ครบถ้วน และศึกษารายละเอียดของอุปกรณ์ให้มีความเข้าใจในการนำไปใช้ เช่น กล้องถ่ายรูป อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลที่เหมาะสมกับลักษณะงาน เป็นต้น

(๓) เตรียมเครื่องมือ

พนักงานตรวจความปลอดภัยควรเตรียมเครื่องมือการตรวจวัดทางสุขศาสตร์อุตสาหกรรม และวิศวกรรมขั้นพื้นฐานที่เหมาะสมกับปัจจัยเสี่ยงและประเภทสถานประกอบการ รวมทั้งศึกษารายละเอียดของเครื่องมือให้มีความเข้าใจในการนำไปใช้ ทั้งนี้ อาจต้องดำเนินการสอบเทียบเครื่องมือก่อนใช้งาน (Calibration) หรือตรวจสอบความพร้อมของเครื่องมือและอุปกรณ์ประกอบ

(๔) เตรียมทีมบุคลากร

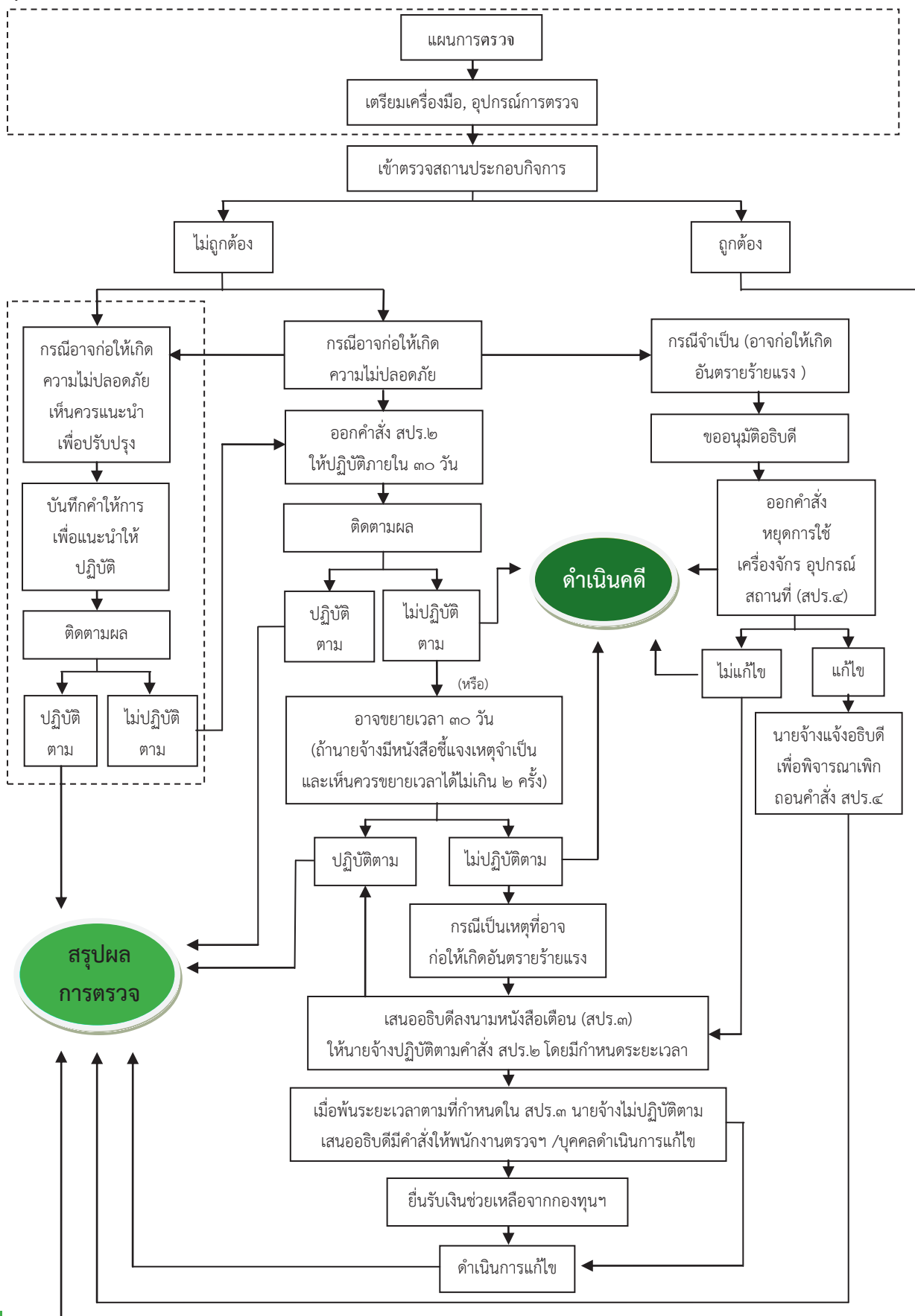
เตรียมทีมบุคลากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านให้เหมาะสมกับการตรวจสถานประกอบการแต่ละประเภท เช่น การตรวจสถานประกอบการที่มีปัจจัยเสี่ยงเรื่องสารเคมี หรือการตรวจความปลอดภัยในการทำงานในที่อับอากาศ เป็นต้น

(๕) การเตรียมการอื่นๆ

แต่งกายให้รัดกุมเหมาะสม เตรียมพาหนะในการเดินทาง ศึกษาเส้นทางและระยะเวลาในการเดินทาง รวมทั้งประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้วแต่กรณี



๒. ขั้นตอนการดำเนินการตาม พ.ร.บ.ความปลอดภัยฯ พ.ศ. ๒๕๕๔ และระเบียบกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ว่าด้วยการตรวจสอบสถานประกอบการฯ พ.ศ. ๒๕๕๕





๓. ขั้นตอนการตรวจความปลอดภัยตามประเภทการตรวจ

การเข้าตรวจความปลอดภัยในสถานประกอบกิจการเป็นสิ่งที่สำคัญ เพราะพนักงานตรวจความปลอดภัย จะได้เห็นสภาพการทำงานและสภาพแวดล้อมในการทำงานที่แท้จริงว่านายจ้าง ลูกจ้าง และผู้ที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามกฎหมายความปลอดภัยในการทำงานถูกต้องและเหมาะสมเพียงใด การเข้าไปตรวจสถานประกอบกิจการ พนักงานตรวจความปลอดภัยต้องดำเนินการเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริง ตลอดจนตรวจสอบเอกสารที่นายจ้างต้องจัดทำขึ้นตามกฎหมายกำหนด ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

ตารางแสดงขั้นตอนการตรวจสถานประกอบกิจการตามประเภทการตรวจ

ขั้นตอน	ประเภทการตรวจ	การตรวจปกติ / การตรวจพิเศษ	การตรวจตามคำร้อง	การตรวจอุบัติเหตุหรือโรคจากการทำงาน
ขั้นตอนก่อนการตรวจ				
๑.	ค้นข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับสถานประกอบกิจการ	✓	✓	✓
๒.	ตรวจสอบและวิเคราะห์ประเด็นข้อร้องเรียน หรือประเด็นการเกิดอุบัติเหตุหรือโรคจากการทำงาน		✓	✓
๓.	ตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับผู้ร้องเรียน ผู้ถูกร้องเรียน หรือผู้ประสบอุบัติเหตุหรือโรคจากการทำงาน		✓	✓
๔.	วิเคราะห์ประเด็นข้อกฎหมายความปลอดภัยในการทำงานที่เกี่ยวข้อง	✓	✓	✓
๕.	สอบถามข้อมูลจากผู้ที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม เช่น หน่วยงานราชการ หน่วยงานตรวจสอบ รับรอง ฝึกอบรม ฝึกซ้อม	✓	✓	✓
๖.	ขอข้อมูลเพิ่มเติมจากสถานประกอบกิจการตามความจำเป็น	✓	✓	✓
๗.	กำหนดนัดหมายสถานประกอบกิจการ	✓ (ตรวจพิเศษ)		
๘.	จัดเตรียมอุปกรณ์ต่างๆ ได้แก่ เอกสาร อุปกรณ์หรือเครื่องมือตรวจวัดที่จำเป็น อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล	✓	✓	✓
ขั้นตอนการเข้าตรวจความปลอดภัย				
๑.	แสดงบัตรประจำตัวพนักงานตรวจความปลอดภัย และแจ้งวัตถุประสงค์ของการเข้าตรวจกับนายจ้าง หรือผู้แทน	✓	✓	✓
๒.	ขอเอกสารหรือหลักฐานเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของสถานประกอบกิจการ เช่น หนังสือจดทะเบียนนิติบุคคล ทะเบียนลูกจ้าง	✓	✓	✓



ขั้นตอน	ประเภทการตรวจ	การตรวจปกติ /การตรวจพิเศษ	การตรวจ ตามคำร้อง	การตรวจอุบัติเหตุ หรือโรคจากการ ทำงาน
๓.	ขอเอกสาร หรือหลักฐานการปฏิบัติตามกฎหมายความปลอดภัยฯ ของนายจ้าง เช่น เอกสารการตรวจสอบ รับรองการฝึกอบรม การฝึกซ้อม รายงานผลการตรวจวัดสภาพแวดล้อมในการทำงาน รายงานการตรวจสุขภาพตามปัจจัยเสี่ยง หลักฐานการแต่งตั้ง จป. คปอ. หน่วยงานด้านความปลอดภัย คู่มือและข้อบังคับด้านความปลอดภัยฯ พร้อมทั้งสอบถามรายละเอียดของกระบวนการผลิตและมาตรการการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยฯ	✓	✓	✓
๔.	ตรวจสภาพการทำงานและสภาพแวดล้อมในการทำงานของลูกจ้าง พร้อมถ่ายรูปเป็นหลักฐาน และบันทึกผลการตรวจวัดสภาพแวดล้อมในการทำงาน (ถ้ามี)	✓	✓	✓
๕.	ตรวจสอบสภาพหรือลักษณะการเกิดอุบัติเหตุหรือโรคจากการทำงาน พร้อมถ่ายรูปเป็นหลักฐาน			✓
๖.	บันทึกผลการตรวจในแบบตรวจความปลอดภัยฯ	✓	✓	✓
๗.	บันทึกคำให้การของนายจ้าง ลูกจ้าง และผู้ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับสภาพการทำงาน และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ที่เกี่ยวข้องกับข้อกฎหมายหรือมาตรฐานความปลอดภัยฯ	✓	✓	✓
๘.	สรุปการดำเนินการตรวจของพนักงานตรวจความปลอดภัย			
๘.๑	กรณีแนะนำ - บันทึกคำให้การนายจ้างหรือผู้แทนเกี่ยวกับสภาพการทำงาน และสภาพแวดล้อมในการทำงาน เพื่อเป็นการแนะนำให้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามข้อกฎหมายหรือมาตรฐานความปลอดภัยฯ	✓		
๘.๒	กรณีออกคำสั่ง - ออกคำสั่งตามแบบ สปร.๒ เพื่อให้ นายจ้างปฏิบัติให้ถูกต้องตามข้อกฎหมายความปลอดภัยฯ ภายในระยะเวลาที่กำหนดภายในระยะเวลาที่กำหนด	✓	✓	✓
	- ออกคำสั่งหยุดการใช้เครื่องจักร อุปกรณ์ สถานที่ตามแบบ สปร.๔	✓	✓	✓
๘.๓	กรณีเชิญพบ - ออกหนังสือให้ไปพบพนักงานตรวจความปลอดภัยตามแบบ สปร.๑	✓	✓	✓



๔. ขั้นตอนการดำเนินการหลังการตรวจ

เมื่อพนักงานตรวจความปลอดภัยเข้าตรวจสอบสถานประกอบกิจการใดเสร็จสิ้นแล้ว ต้องดำเนินการติดตามผลหลังการตรวจความปลอดภัย ดังนี้

๔.๑ การติดตามผลหลังการตรวจความปลอดภัย

หลังจากตรวจสถานประกอบกิจการจะพบว่า สถานประกอบกิจการบางแห่งปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมายความปลอดภัย และบางแห่งยังปฏิบัติไม่ถูกต้อง พนักงานตรวจความปลอดภัยต้องบันทึกปากคำเพื่อแนะนำ/ออกคำสั่ง แล้วแต่กรณี เพื่อให้นายจ้างดำเนินการปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องตามกฎหมายในระยะเวลาที่กำหนด เมื่อครบระยะเวลาที่กำหนดแล้ว พนักงานตรวจความปลอดภัยต้องดำเนินการเข้าตรวจติดตามผลการดำเนินการของสถานประกอบกิจการ ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีพนักงานตรวจความปลอดภัยให้คำแนะนำ

เมื่อครบกำหนดเวลาตามที่พนักงานตรวจความปลอดภัยได้ให้โอกาสสถานประกอบกิจการดำเนินการปรับปรุงแก้ไข พนักงานตรวจความปลอดภัยต้องดำเนินการตรวจติดตามผลการปฏิบัติตามคำแนะนำ ดังนี้

- หากนายจ้างดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของพนักงานตรวจความปลอดภัยแล้ว ให้พนักงานตรวจความปลอดภัยดำเนินการขอสำเนาเอกสารหลักฐานการดำเนินการตามคำแนะนำ เพื่อสรุปผลการตรวจของสถานประกอบกิจการ เก็บรวบรวมหลักฐานต่างๆ เข้าแฟ้มสถานประกอบกิจการแต่ละแห่ง และบันทึกผลการตรวจความปลอดภัยในระบบคอมพิวเตอร์กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

- หากนายจ้างยังไม่ปรับปรุงแก้ไขหรือยังปฏิบัติไม่ถูกต้อง พนักงานตรวจความปลอดภัยจะต้องบันทึกปากค่านายจ้างหรือผู้รับผิดชอบที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นหลักฐานในการออกคำสั่งนายจ้างปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายภายในระยะเวลาที่กำหนดต่อไป

(๒) กรณีพนักงานตรวจความปลอดภัยออกคำสั่ง

เมื่อครบกำหนดเวลาตามที่พนักงานตรวจความปลอดภัยออกคำสั่ง พนักงานตรวจความปลอดภัยต้องตรวจติดตามผลการปฏิบัติตามคำสั่ง ดังนี้

- หากนายจ้างดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามคำสั่งของพนักงานตรวจความปลอดภัยแล้ว ให้พนักงานตรวจความปลอดภัยดำเนินการขอสำเนาเอกสารหลักฐานการดำเนินการตามคำสั่ง เพื่อสรุปผลการตรวจของสถานประกอบกิจการ เก็บรวบรวมหลักฐานต่างๆ เข้าแฟ้มสถานประกอบกิจการแต่ละแห่ง และบันทึกผลการตรวจความปลอดภัยในระบบคอมพิวเตอร์กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

- หากนายจ้างไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานตรวจความปลอดภัย ให้พนักงานตรวจความปลอดภัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ ๑ บันทึกปากค่านายจ้างหรือผู้รับผิดชอบในการดำเนินการตามที่พนักงานตรวจความปลอดภัยได้ออกคำสั่ง โดยการบันทึกจะต้องบันทึกผลการปฏิบัติของนายจ้างแต่ละข้อตามคำสั่งเพื่อใช้เป็นหลักฐานในการแจ้งข้อกล่าวหานายจ้าง

ขั้นตอนที่ ๒ รวบรวมพยานหลักฐานและเอกสารให้นิติกรดำเนินคดีอาญานายจ้างตามระเบียบกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ว่าด้วยการดำเนินคดีอาญาและเปรียบเทียบผู้กระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน และความปลอดภัยในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔ ต่อไป



ขั้นตอนที่ ๓ สรุปผลการตรวจของสถานประกอบกิจการ เก็บรวบรวมหลักฐานต่างๆ เข้าแฟ้มประวัติสถานประกอบกิจการแต่ละแห่ง และบันทึกผลการตรวจความปลอดภัยในระบบคอมพิวเตอร์กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

๔.๒ การดำเนินคดี

ขั้นตอนการดำเนินคดีเปรียบเทียบ ให้ดำเนินการตามระเบียบกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานว่าด้วยการดำเนินคดีอาญาและเปรียบเทียบผู้กระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานและความปลอดภัยในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔ ทั้งนี้ รายละเอียดเพิ่มเติมตามภาคผนวก

๕. ขั้นตอนอื่นๆ ที่พนักงานตรวจความปลอดภัยควรทราบ

๕.๑ กรณีนายจ้าง/ลูกจ้าง/ผู้ที่เกี่ยวข้อง อุทธรณ์คำสั่ง

การอุทธรณ์คำสั่งให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ (มาตรา ๔๔ ถึงมาตรา ๔๘)

ผู้อุทธรณ์สามารถอุทธรณ์คำสั่งของพนักงานตรวจความปลอดภัยได้ โดย

- ให้อุทธรณ์ต่ออธิบดี กรณีอุทธรณ์คำสั่งที่ออกตามมาตรา ๓๖ วรรคหนึ่ง

- ให้อุทธรณ์ต่อคณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

กรณีอุทธรณ์คำสั่งที่ออกตามมาตรา ๓๖ วรรคสอง

เมื่อพนักงานตรวจความปลอดภัยได้รับเรื่องอุทธรณ์แล้ว ให้พิจารณาคำอุทธรณ์และแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์ ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีเห็นด้วยกับคำอุทธรณ์

ไม่ว่าพนักงานตรวจความปลอดภัยจะเห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ทั้งหมดหรือเห็นด้วยแต่เพียงบางส่วน ให้พนักงานตรวจความปลอดภัยดำเนินการเปลี่ยนแปลงคำสั่ง

(๒) กรณีไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์

ไม่ว่าพนักงานตรวจความปลอดภัยจะไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ทั้งหมดหรือไม่เห็นด้วยแต่เพียงบางส่วน ให้พนักงานตรวจความปลอดภัยรายงานความเห็นและเหตุผลต่อผู้มีอำนาจพิจารณา คำอุทธรณ์ เพื่อให้ผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์นั้น พิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่รับอุทธรณ์

หากผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์ไม่อาจพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน ให้แจ้งนายจ้างทราบก่อนครบกำหนดเวลาดังกล่าว กรณีนี้จะเป็นการขยายระยะเวลาการพิจารณาคำอุทธรณ์ออกไปอีกไม่เกิน ๓๐ วันนับแต่วันที่ครบกำหนดเวลาดังกล่าว

๕.๒ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของทางราชการ

(๑) ข้อมูลข่าวสารแยกเป็น ๒ กรณี คือ

- ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล

ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของบุคคล ได้แก่ การศึกษา สถานะการเงิน ประวัติสุขภาพ ประวัติอาชญากรรม ประวัติการทำงาน เลข รหัส หรือสิ่งบอกลักษณะอื่นที่ทำให้รู้ตัวผู้นั้น เช่น ลายพิมพ์นิ้วมือ แผ่นบันทึกลักษณะเสียงของคนหรือรูปถ่าย และให้หมายความรวมถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของผู้ที่ถึงแก่กรรมแล้วด้วย ซึ่งจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความควบคุมดูแลของตนโดยปราศจากความยินยอมเป็นหนังสือจากเจ้าของข้อมูลที่ให้ไว้ล่วงหน้าหรือในขณะนั้นมีได้



- ข้อมูลข่าวสารของราชการ

ข้อมูลข่าวสารของราชการ หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครอง หรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐ ไม่ว่าจะเป็ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐหรือข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเอกชน

(๒) ข้อมูลข่าวสารของราชการที่ไม่อาจเปิดเผยได้

เมื่อพนักงานตรวจความปลอดภัยได้รับคำขอให้เปิดเผยข้อเท็จจริงใดๆ ซึ่งเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการ พนักงานตรวจความปลอดภัยต้องพิจารณาว่าคำขอนั้นมีเหตุอันสมควรหรือไม่ เป็นข้อมูลที่อยู่ในการควบคุมของหน่วยงานตนเองหรือไม่ ถ้าเป็นข้อมูลที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานอื่นก็แนะนำให้ยื่นคำขอต่อหน่วยงานของรัฐที่ควบคุมดูแลข้อมูลนั้น หากเป็นข้อมูลในความครอบครองของพนักงานตรวจความปลอดภัยให้พิจารณาลักษณะข้อมูลข่าวสาร ซึ่งเอกสารหรือพยานหลักฐาน ที่ไม่ต้องเปิดเผย ได้แก่

- การเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวอาจทำให้การบังคับใช้กฎหมายไม่มีประสิทธิภาพ หรือไม่สำเร็จตามวัตถุประสงค์ ไม่ว่าจะเกี่ยวกับการฟ้องคดีหรือการรู้ที่มาของข้อมูลข่าวสาร

- การเปิดเผยจะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง

กรณีข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานหรือของพนักงานตรวจความปลอดภัยที่อยู่ภายใต้การครอบครองสามารถเปิดเผยได้โดยอาจเปิดเผยเป็นการทั่วไปหรือเปิดเผยเฉพาะแก่บุคคลหรืออาจสั่งมิให้เปิดเผยก็ได้ หากพนักงานตรวจความปลอดภัยมีคำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ จะต้องระบุเหตุผลไว้เสมอว่าสาเหตุที่เปิดเผยไม่ได้เพราะเป็นข้อมูลข่าวสารประเภทใด และเพราะสาเหตุใด แต่การสั่งเปิดเผยข้อเท็จจริงใดๆ อันเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการถือเป็นดุลยพินิจของพนักงานตรวจความปลอดภัยตามลำดับสายการบังคับบัญชา กรณีไม่เปิดเผย ผู้ขออาจอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้ อย่างไรก็ตาม พนักงานตรวจความปลอดภัยต้องจัดระบบคุ้มครองข่าวสารส่วนบุคคลไม่ให้มีการนำข้อเท็จจริงซึ่งได้เปิดเผยแล้วไปใช้ในทางไม่เหมาะสมหรือในทางที่ก่อให้เกิดผลร้ายต่อเจ้าของข้อมูลรวมทั้งจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลในความควบคุมดูแลของตนเองโดยไม่ได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลไม่ได้ เว้นแต่จะมีกฎหมายกำหนดไว้เป็นการเฉพาะ และพนักงานตรวจความปลอดภัยต้องยอมให้เจ้าของข้อมูลตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับตนเองได้เสมอ ทั้งนี้ พนักงานตรวจความปลอดภัยอาจอาศัยระเบียบคณะกรรมการว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการเป็นแนวทางในการพิจารณาด้วยก็ได้

๕.๓ การดำเนินการกรณีไม่พบนายจ้างในวันที่เข้าตรวจ

กรณีเข้าตรวจสถานประกอบกิจการแล้วไม่พบนายจ้าง กรรมการผู้จัดการ หรือผู้ที่มีอำนาจกระทำการแทนของสถานประกอบกิจการ หรือไม่มีผู้ที่สามารถให้ข้อเท็จจริงได้ ให้พนักงานตรวจความปลอดภัยออกหนังสือเชิญขอให้มาพบพนักงานตรวจความปลอดภัย ตามแบบ สปร. ๑ โดยกำหนดให้นายจ้างมาพบ ณ สำนักงานของพนักงานตรวจความปลอดภัย โดยให้พนักงานของสถานประกอบกิจการลงลายมือชื่อรับหนังสือ

หากนายจ้างไม่มาพบพนักงานตรวจความปลอดภัยตามที่ได้ออกหนังสือเชิญขอให้มาพบพนักงานตรวจความปลอดภัย (สปร.๑) แล้ว ให้พนักงานตรวจความปลอดภัยแจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนฐานขัดคำสั่งเจ้าพนักงาน ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๖๘ “ผู้ใดทราบคำสั่งของเจ้าพนักงานซึ่งสั่งการตามอำนาจที่มีกฎหมายให้ไว้ ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งนั้นโดยไม่มีเหตุหรือข้อแก้ตัวอันสมควร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบวัน หรือปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”



๕.๔ การดำเนินการกรณีผู้ใดขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกในการเข้าตรวจสอบสถานประกอบ

กิจการ

นายจ้าง ลูกจ้าง หรือผู้ที่เกี่ยวข้องขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานตรวจความปลอดภัยตามมาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๓๖ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ให้พนักงานตรวจความปลอดภัยรวบรวมหลักฐานส่งนิตกร เพื่อดำเนินคดีตามมาตรา ๖๔

๕.๕ การดำเนินการให้ลูกจ้างได้รับค่าจ้างระหว่างหยุดการทำงานหรือหยุดกระบวนการผลิตตาม

มาตรา ๓๙

เมื่อพนักงานตรวจความปลอดภัยมีคำสั่งให้สถานประกอบกิจการหยุดการทำงานหรือหยุดกระบวนการผลิตตามมาตรา ๓๖ นายจ้างยังคงต้องจ่ายเงินให้แก่ลูกจ้างที่เกี่ยวข้องกับการหยุดการทำงานหรือหยุดกระบวนการผลิตนั้นเท่ากับค่าจ้างหรือสิทธิประโยชน์อื่นใดที่ลูกจ้างต้องได้รับ เว้นแต่ลูกจ้างรายนั้นจงใจกระทำการอันเป็นเหตุให้มีการหยุดการทำงานหรือหยุดกระบวนการผลิตหากนายจ้างผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมีโทษปรับครั้งละไม่เกินห้าหมื่นบาท

สำหรับลูกจ้างที่ไม่ได้รับค่าจ้างหรือสิทธิประโยชน์อื่นใดที่ลูกจ้างต้องได้รับในระหว่างการหยุดการทำงานหรือหยุดกระบวนการผลิตตามมาตรา ๓๖ ให้ลูกจ้างเขียนคำร้องเพื่อขอรับสิทธิ์ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๕๑

๕.๖ การดำเนินการกรณีเลิกจ้างหรือโยกย้ายหน้าที่การงานของลูกจ้างเหตุเพราะลูกจ้างฟ้องร้องหรือเป็นพยาน หรือให้ข้อมูลต่อพนักงานตรวจความปลอดภัยตามมาตรา ๔๒

ห้ามนายจ้างเลิกจ้างหรือโยกย้ายหน้าที่การงานของลูกจ้าง เหตุเพราะที่ลูกจ้างดำเนินการฟ้องร้อง หรือเป็นพยาน หรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานต่อพนักงานตรวจความปลอดภัย หรือคณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน หรือต่อศาล หากนายจ้างผู้ใดฝ่าฝืนมีโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๒ แสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

สำหรับลูกจ้างที่ถูกเลิกจ้างงานตามมาตรา ๔๒ ให้ลูกจ้างเขียนคำร้องต่อพนักงานตรวจแรงงานในพื้นที่นั้นเพื่อขอรับสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๕๑

๖. วิธีการเขียนคำสั่ง หนังสือ และเอกสารของพนักงานตรวจความปลอดภัย

๖.๑ แบบ สปร.๑ สปร.๒ สปร.๓ และ สปร.๔

- (๑) หนังสือขอเชิญนายจ้างให้ไปพบพนักงานตรวจความปลอดภัย (แบบ สปร.๑)
- (๒) คำสั่งพนักงานตรวจความปลอดภัย (แบบ สปร.๒)
- (๓) หนังสือเตือนให้ปฏิบัติตามคำสั่งพนักงานตรวจความปลอดภัย (แบบ สปร.๓)
- (๔) คำสั่งพนักงานตรวจความปลอดภัยสั่งให้หยุดการใช้เครื่องจักร อุปกรณ์ หรืออาคารสถานที่

(แบบ สปร.๔)

ทั้งนี้ รายละเอียดและวิธีการเขียนเพิ่มเติมตามภาคผนวก



๖.๒ แบบบันทึกคำให้การ

แบบบันทึกคำให้การเป็นแบบบันทึกการตรวจสภาพต่างๆ ไปในสถานประกอบกิจการ โดยจะใช้แบบบันทึกคำให้การของนายจ้างหรือลูกจ้างที่เกี่ยวข้องโดยตรง ผู้ให้ถ้อยคำต้องให้ถ้อยคำด้วย ความสัตย์จริง ในกรณีมีข้อความที่ต้องบันทึกมากไม่อาจบันทึกให้หมดในแบบพิมพ์แผ่นเดียวให้ใช้บันทึกแผ่นต่อหรือแผ่นอื่นเขียนเพิ่มเติม และให้ผู้บันทึกและผู้ให้ถ้อยคำลงลายมือชื่อกำกับไว้ในแบบบันทึกทุกแผ่น หากการบันทึกมีการแก้ไขข้อความให้ใช้วิธีขีดฆ่าข้อความที่ต้องการแก้ไข และลงข้อความที่ต้องการบันทึกเหนือข้อความที่ขีดฆ่า และให้ผู้บันทึกและผู้ให้ถ้อยคำลงลายมือชื่อกำกับที่มีการแก้ไข

การบันทึกคำให้การนายจ้าง ต้องมีรายละเอียดตามประเด็นที่กฎหมายกำหนดเป็นเรื่องๆ ไป ซึ่งผู้บันทึกต้องทราบว่าในแต่ละเรื่องกฎหมายกำหนดให้มีองค์ประกอบอะไรบ้าง นายจ้างปฏิบัติครบตามองค์ประกอบของกฎหมายหรือไม่ โดยเฉพาะในกรณีการตรวจตามคำร้อง การตรวจอุบัติเหตุหรือโรคจากการทำงาน พนักงานตรวจความปลอดภัยต้องบันทึกในประเด็นที่มีการร้องเรียนหรือลำดับเหตุการณ์การเกิดอุบัติเหตุให้ครบถ้วนทุกเรื่อง เพื่อประโยชน์ในการวินิจฉัยว่านายจ้างปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมายกำหนดหรือไม่

การบันทึกคำให้การลูกจ้าง พนักงานตรวจความปลอดภัยต้องตั้งคำถามซึ่งมีหลักในการถามว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร ทำไม โดยให้ลูกจ้างตอบเป็นประเด็นที่กฎหมายกำหนดให้ชัดเจน เพื่อเป็นหลักฐานประกอบการพิจารณาว่านายจ้างปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมายเรื่องใด ตั้งแต่เมื่อใด การบันทึกคำให้การลูกจ้างควรบันทึกอย่างน้อย ๒ คน โดยเลือกผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับเหตุการณ์นั้นซึ่งจะได้ข้อเท็จจริงมากที่สุด



บทที่ ๕

แนวการตรวจความปลอดภัยในการทำงานตามกฎหมาย

ในบทนี้จะกล่าวถึงแนวการตรวจความปลอดภัยในการทำงานตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. แนวการตรวจความปลอดภัยในการทำงานตามข้อบัญญัติโดยตรงในรายมาตราตามพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔
๒. แนวการตรวจความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับรังสีชนิดก่อไอออน
๓. แนวการตรวจความปลอดภัยในการทำงานในที่อับอากาศ
๔. แนวการตรวจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบสุขภาพของลูกจ้าง
๕. แนวการตรวจความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับงานประดาน้ำ
๖. แนวการตรวจความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับความร้อน แสงสว่าง และเสียง
๗. แนวการตรวจความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย
๘. แนวการตรวจความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับงานก่อสร้าง
๙. แนวการตรวจความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับเครื่องจักร บันจัน และหม้อน้ำ
๑๐. แนวการตรวจความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัย
๑๑. แนวการตรวจความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับสารเคมีอันตราย
๑๒. แนวการตรวจความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับไฟฟ้า
๑๓. แนวการตรวจความปลอดภัยในการทำงานในสถานที่ที่มีอันตรายจากการตกจากที่สูง วัสดุกระเด็น ตกหล่น

และพังทลาย



๑. แนวการตรวจความปลอดภัยในการทำงานตามข้อบัญญัติโดยตรงในระบมตราตามพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔

เจตนารมณ์ของกฎหมาย

๑. เพื่อกำกับดูแลให้นายจ้างและผู้ประกอบกิจการ บริหารกิจการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ดีได้มาตรฐาน
๒. เพื่อให้ลูกจ้างมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความปลอดภัยในการทำงาน

ขอบเขตของกฎหมายและการใช้บังคับ

ใช้บังคับสถานประกอบกิจการทุกประเภทที่มีลูกจ้างทำงานตั้งแต่ ๑ คนขึ้นไป

แนวการตรวจของพนักงานตรวจความปลอดภัย

๑. ตรวจสอบการจัดให้มีการแจ้งให้ลูกจ้างทราบถึงอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการทำงาน และมีการแจกคู่มือปฏิบัติงานให้ลูกจ้างทุกคนก่อนที่จะเข้าทำงาน เปลี่ยนงาน หรือเปลี่ยนสถานที่ทำงาน ในกรณีที่ให้ลูกจ้างทำงานในสภาพการทำงานหรือสภาพแวดล้อมในการทำงานที่อาจทำให้ลูกจ้างได้รับอันตรายต่อชีวิตร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพอนามัย (มาตรา ๑๔)

๒. ตรวจสอบการจัดให้มีการแจ้งหรือปิดประกาศคำเตือน คำสั่ง หรือคำวินิจฉัย บริเวณสถานที่ที่เห็นได้ง่ายในสถานประกอบกิจการเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน นับแต่วันที่รับ คำเตือน คำสั่ง หรือคำวินิจฉัยของอธิบดี คำสั่งของพนักงานตรวจความปลอดภัย หรือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการความปลอดภัยฯ ตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๑๕)

๓. ตรวจสอบหลักฐานการจัดให้ผู้บริหาร หัวหน้างาน และลูกจ้างทุกคนเข้ารับการฝึกอบรมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน และการฝึกอบรมลูกจ้างทุกคนก่อนการเริ่มทำงาน ในกรณีที่รับลูกจ้างเข้าทำงานใหม่ เปลี่ยนงาน เปลี่ยนสถานที่ทำงานหรือเปลี่ยนแปลงเครื่องจักรหรืออุปกรณ์ซึ่งอาจทำให้ลูกจ้างได้รับอันตรายต่อชีวิตร่างกายจิตใจหรือสุขภาพอนามัย ตามประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานเรื่องหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขการฝึกอบรมผู้บริหาร หัวหน้างาน และลูกจ้างด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ (มาตรา ๑๖)

๔. ตรวจสอบการจัดให้มีการติดประกาศสัญลักษณ์เตือนอันตรายและเครื่องหมายเกี่ยวกับความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน รวมทั้งข้อความแสดงสิทธิและหน้าที่ของนายจ้างและลูกจ้างในที่ที่เห็นได้ง่าย ณ สถานประกอบกิจการ ตามประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เรื่อง สัญลักษณ์เตือนอันตราย เครื่องหมายเกี่ยวกับความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน และข้อความแสดงสิทธิและหน้าที่ของนายจ้างและลูกจ้าง (มาตรา ๑๗)

๕. ตรวจสอบมาตรการการดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานร่วมกันของนายจ้างทุกราย ในกรณีมีสถานประกอบกิจการหลายแห่งอยู่ร่วมกัน (มาตรา ๑๘)

๖. ตรวจสอบบทบาทหน้าที่ของลูกจ้าง หัวหน้างาน ในการป้องกันอันตราย การรายงานหรือแจ้งผู้เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขและปรับปรุงเกี่ยวกับการดูแลสภาพแวดล้อมในการทำงานตามมาตรฐานที่กำหนด ในกรณีที่ทราบถึงข้อบกพร่องหรือการชำรุดเสียหายซึ่งอาจทำให้ลูกจ้างได้รับอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพอนามัย (มาตรา ๒๑)



๗. ตรวจสอบมาตรการการจัดและดูแลให้ลูกจ้างสวมใส่อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล รวมถึงมาตรการดูแลรักษาอุปกรณ์ฯ ให้สามารถใช้งานได้ตามสภาพและลักษณะของงานตลอดระยะเวลาการทำงานตลอดจน มาตรการการดำเนินการควบคุมหรือหยุดการทำงานเมื่อลูกจ้างไม่สวมใส่อุปกรณ์ฯ ดังกล่าว ซึ่งอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลต้องได้มาตรฐานตามประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เรื่อง กำหนดมาตรฐานอุปกรณ์ คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๔ (มาตรา ๒๒)

๘. ตรวจสอบมาตรการการดำเนินการร่วมกันของผู้รับเหมาชั้นต้น และผู้รับเหมาช่วงตลอดสายงาน ในการจัดสถานที่ทำงานให้มีสภาพการทำงานที่ปลอดภัย และมีสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ถูกต้องลักษณะ เพื่อให้ เกิดความปลอดภัยแก่ลูกจ้างทุกคน (มาตรา ๒๓)

๙. ตรวจสอบเอกสารสถิติการประสบอันตราย การแจ้งเมื่อมีลูกจ้างที่เสียชีวิต การแจ้งในกรณี สถานประกอบกิจการได้รับความเสียหายหรือต้องหยุดการผลิตหรือมีบุคคลในสถานประกอบกิจการประสบอันตราย หรือได้รับความเสียหาย อันเนื่องมาจากเพลิงไหม้ การระเบิด สารเคมีรั่วไหล หรืออุบัติเหตุร้ายแรงอื่น โดยแจ้งเป็น หนังสือตามแบบ สปร.๕ ซึ่งเป็นไปตามประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เรื่อง กำหนดแบบแจ้งการเกิด อุบัติเหตุร้ายแรง หรือการประสบอันตรายจากการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๔ ภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่เกิดเหตุหรือลูกจ้างเสียชีวิต และการแจ้งการประสบอันตรายตามกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน (กท.๑๖) ซึ่งต้องสำเนาให้สำนักความปลอดภัยแรงงานด้วย (มาตรา ๓๔)



๒. แนวการตรวจความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับรังสีชนิดก่อก่อไอออน

ตามกฎหมายกำหนดมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับรังสีชนิดก่อก่อไอออน พ.ศ.๒๕๕๗

เจตนารมณ์ของกฎหมาย

เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการป้องกันมิให้ลูกจ้างได้รับอันตรายจากรังสีชนิดก่อก่อไอออนในสถานที่ทำงาน

ขอบเขตของกฎหมายและการใช้บังคับ

สถานประกอบกิจการทุกประเภทที่ผลิตหรือมีไว้ในครอบครองซึ่งต้นกำเนิดรังสีที่สามารถแผ่รังสีชนิดก่อก่อไอออนได้ กล่าวคือ มีการแตกตัวเป็นไอออนได้ทั้งโดยตรงหรือโดยทางอ้อมในตัวกลางที่ผ่านไป ได้แก่ รังสีแอลฟา รังสีเบต้า รังสีแกมมา รังสีเอกซ์ อนุภาคนิวตรอน อิเล็กตรอนหรือโปรตอนที่มีความเร็วสูง

แนวการตรวจของพนักงานตรวจความปลอดภัย

เมื่อเข้าไปในสถานประกอบกิจการ ให้พิจารณาและตรวจสอบเมื่อพบว่าสถานประกอบกิจการผลิตหรือมีไว้ในครอบครอง ซึ่งต้นกำเนิดรังสีที่สามารถแผ่รังสีชนิดก่อก่อไอออนได้ ให้ดำเนินการดังนี้

๑. ตรวจสอบเอกสาร ดังนี้

๑.๑ การแจ้งจำนวนและปริมาณความแรงรังสีของต้นกำเนิดรังสีตามแบบที่กำหนด (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๒)

๑.๒ การแจ้งชื่อผู้รับผิดชอบดำเนินการทางด้านเทคนิคในเรื่องรังสีตลอดระยะเวลาที่มีการทำงานเกี่ยวกับรังสีตามที่กำหนด (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๘)

๑.๓ การจัดทำข้อมูลปริมาณรังสีสะสมที่ลูกจ้างได้รับเป็นประจำทุกเดือนตามแบบที่กำหนด (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๗)

๑.๔ การแจ้งปริมาณรังสีสะสมให้ลูกจ้างทราบทุกครั้ง (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๗)

๑.๕ การจัดทำแผนป้องกันและระงับอันตรายจากรังสีในภาวะการทำงานปกติและเหตุฉุกเฉินทางรังสี หรืออุบัติเหตุร้ายแรง และส่งแผนดังกล่าวต่อกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๑๓)

๑.๖ การจัดทำแนวปฏิบัติ ข้อบังคับ กฎหรือระเบียบว่าด้วยความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับรังสี ที่มีข้อความภาษาไทย ปิดประกาศโดยเปิดเผย ณ สถานที่ทำงานของลูกจ้าง (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๒๘)

๒. ตรวจสอบบริเวณที่มีการใช้รังสี ดังนี้

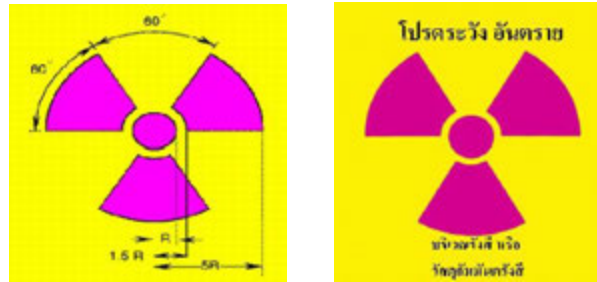
๒.๑ ให้มีการกำหนดพื้นที่ควบคุม โดยจัดทำรั้ว คอกกั้น หรือเส้นแสดงแนวเขต (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๓)

๒.๒ ให้มีป้ายข้อความ “ระวังอันตรายจากรังสี ห้ามเข้า” (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๓)

๒.๓ การจัดอุปกรณ์ช่วยลดปริมาณรังสีที่ต้นกำเนิดรังสี ที่ทางผ่านรังสี ไม่ให้ลูกจ้างได้รับปริมาณรังสีสะสมเกินกว่าที่กำหนด (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๕)

๒.๔ การกำหนดวิธีการและเวลาการทำงานสำหรับลูกจ้างซึ่งปฏิบัติงานในพื้นที่ควบคุม (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๕)

๒.๕ การจัดให้มีเครื่องหมายเตือนภัยติดไว้ให้เห็นชัดเจน (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๑๖)



ตัวอย่างรูปแสดงเครื่องหมายเตือน

- ๒.๖ การจัดให้มีสัญญาณไฟกะพริบสีแดงเพื่อเตือนภัยบริเวณรังสีสูง (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๑๙)
- ๒.๗ การจัดให้มีระบบสัญญาณฉุกเฉินกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินทางรังสีเพื่อให้ลูกจ้างออกไปยังสถานที่ปลอดภัย (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๒๐)
 ๓. ตรวจสอบการควบคุมลูกจ้างซึ่งปฏิบัติงานเกี่ยวกับรังสี
 - ๓.๑ การให้ลูกจ้างใช้อุปกรณ์บันทึกปริมาณรังสีประจำตัวบุคคลตลอดเวลาที่มีการปฏิบัติงาน (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๖)
 - ๓.๒ การจัดอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลตามมาตรฐานที่กำหนด (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๒๖)
 - ๓.๓ การจัดให้ลูกจ้างได้รับการอบรมให้เข้าใจและทราบถึงอันตราย และวิธีป้องกันอันตรายจากรังสี ก่อนเข้ารับหน้าที่ตามหลักเกณฑ์และวิธีการกำหนด (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๒๗)
๔. กรณีมีอุบัติเหตุการรั่วไหลของรังสีให้แจ้งเหตุดังกล่าวต่อกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ตามที่กำหนด (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๒๑)



๓. แนวการตรวจความปลอดภัยในการทำงานในที่อับอากาศ

ตามกฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานในที่อับอากาศ พ.ศ. ๒๕๕๗

เจตนารมณ์ของกฎหมาย

เพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับที่อับอากาศ

ขอบเขตของกฎหมายและการใช้บังคับ

ใช้บังคับกับสถานประกอบกิจการทุกประเภทที่มีลูกจ้างทำงานตั้งแต่ ๑ คนขึ้นไป และมีที่อับอากาศ

แนวการตรวจของพนักงานตรวจความปลอดภัย

เมื่อเข้าไปในสถานประกอบกิจการให้พิจารณาและตรวจสอบว่าสถานประกอบกิจการมีสถานที่ที่เข้าข่ายนิยามเป็นที่อับอากาศหรือไม่กล่าวคือมีทางเข้าออกจำกัดและมีการระบายอากาศไม่เพียงพอที่จะทำให้อากาศภายในอยู่ในสภาพถูกสุขลักษณะและปลอดภัย เช่น อุโมงค์ ถ้ำ บ่อ หลุม ห้องใต้ดิน ห้องนรภัย ถังน้ำมัน ถังหมัก ถังไซโล ท่อเตา ภาชนะหรือสิ่งอื่นที่มีลักษณะคล้ายกัน หากตรวจสอบพบว่ามีสถานที่ดังกล่าวให้ดำเนินการ ดังนี้

๑. ตรวจสอบที่อับอากาศ ดังนี้

๑.๑ ให้มีป้ายแสดงข้อความ “ที่อับอากาศ อันตราย ห้ามเข้า” ให้มีขนาดมองเห็นได้ชัดเจน ติดตั้งไว้โดยเปิดเผยบริเวณทางเข้าออกที่อับอากาศทุกแห่ง (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๓)

๑.๒ ที่ที่มีลักษณะเป็นช่อง โพรง หลุม ถังเปิด หรือที่มีลักษณะคล้ายกัน ต้องมีสิ่งปิดกั้นเพื่อป้องกันไม่ให้ลูกจ้างหรือบุคคลใดตกลงไป (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๑๐)



ตัวอย่างแสดงการทำงานในที่อับอากาศ

๒. กรณีที่นายจ้างให้ลูกจ้างเข้าไปปฏิบัติงานในที่อับอากาศ ให้ตรวจสอบเพิ่มเติม ดังนี้

๒.๑ หนังสืออนุญาตให้ลูกจ้างทำงานในที่อับอากาศ โดยต้องตรวจสอบให้มีรายละเอียด ของหนังสือฯ ตามที่กฎหมายกำหนด (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๑๙)

๒.๒ ปิดประกาศหนังสืออนุญาตให้ลูกจ้างทำงานในที่อับอากาศไว้ที่บริเวณทางเข้าที่อับอากาศ ในขณะที่ทำงาน (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๒๐)



๒.๓ หลักฐานการตรวจวัดบรรยากาศอันตรายในที่อับอากาศ การดำเนินการเพื่อให้อากาศไม่มีบรรยากาศอันตราย เช่น การระบายอากาศ (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๖)

๒.๔ หลักฐานการฝึกอบรมความปลอดภัยในการทำงานในที่อับอากาศของผู้อนุญาต ผู้ควบคุมงาน ผู้ช่วยเหลือ และผู้ปฏิบัติงาน โดยต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและหลักสูตรที่อธิบดีประกาศกำหนด (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๒๒)

๒.๕ หลักฐานหนังสือมอบหมาย กรณีนายจ้างมอบหมายให้มีบุคคลทำหน้าที่ในการอนุญาต แทนนายจ้าง (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๑๘)

๒.๖ อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล อุปกรณ์ช่วยเหลือและช่วยชีวิตต้องเหมาะสมกับลักษณะงาน (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๙)

๒.๗ อุปกรณ์ไฟฟ้าและอุปกรณ์ประกอบที่ใช้งานในที่อับอากาศจะต้องมีหลักฐานการตรวจสอบอย่างต่อเนื่องว่ามีสภาพสมบูรณ์และปลอดภัยพร้อมใช้งาน โดยเฉพาะในที่อับอากาศที่มีบรรยากาศที่ไวไฟ หรือระเบิดได้ อุปกรณ์ไฟฟ้าต้องเป็นชนิดที่สามารถป้องกันมิให้ติดไฟหรือระเบิดได้ (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๑๔)

๒.๘ กรณีมีการใช้สารเคมี เช่น สารระเหยง่าย สารพิษและสารไวไฟหรือมีการทำงานที่ก่อให้เกิดความร้อนหรือประกายไฟ เช่น การเชื่อม การเผาไหม้ การย้ายหมุด การเจาะ หรือการขีด ในที่อับอากาศ ให้ตรวจสอบการจัดมาตรการความปลอดภัยอย่างเหมาะสมเพียงพอที่จะให้ลูกจ้างหรือบุคคลใดเข้าไปทำงานในที่อับอากาศได้อย่างปลอดภัย เช่น การตรวจวัดสภาพบรรยากาศ การระบายอากาศ การจัดอุปกรณ์ดับเพลิง การจัดอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล อุปกรณ์ช่วยเหลือและช่วยชีวิต เป็นต้น (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๑๖ และข้อ ๑๗)

๒.๙ จัดเครื่องดับเพลิงที่มีประสิทธิภาพและมีจำนวนเพียงพอที่จะใช้ได้ทันที (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๑๕)

๒.๑๐ หลักฐานการตรวจสอบสุขภาพของลูกจ้างหรือบุคคลใดที่จะเข้าไปปฏิบัติงานในที่อับอากาศ จะต้องไม่ป่วยเป็นโรคที่ไม่อนุญาตให้เข้าไปทำงานในที่อับอากาศ เช่น โรคเกี่ยวกับทางเดินหายใจ โรคหัวใจ หรือโรคอื่นซึ่งแพทย์เห็นว่าการเข้าไปในที่อับอากาศอาจเป็นอันตราย

๓. กรณีที่นายจ้างเคยให้ลูกจ้างเข้าไปปฏิบัติงานในที่อับอากาศ แต่ในวันที่เข้าตรวจไม่มีการปฏิบัติงานในที่อับอากาศ ให้ขอหลักฐานการดำเนินการตามข้อ ๒.๑ ข้อ ๒.๓ ข้อ ๒.๔ ข้อ ๒.๕ และข้อ ๒.๑๐

๔. กรณีที่สถานประกอบกิจการมีที่อับอากาศ แต่จ้างเหมาให้หน่วยงานภายนอกเป็นผู้ดำเนินการปฏิบัติงานในที่อับอากาศ ให้ตรวจสอบตามข้อ ๑ และตรวจสอบ ดังนี้

๔.๑ ระบบการขออนุญาตเข้าทำงานในที่อับอากาศ

๔.๒ สัญญาการจ้างงานควรระบุให้ผู้รับงานมีมาตรการความปลอดภัยอย่างน้อยตามที่กฎหมายกำหนด

๔.๓ มาตรการการควบคุมความปลอดภัยของสถานประกอบกิจการที่มีสำหรัการทำงานที่อับอากาศของผู้รับเหมา



๔. แนวการตรวจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบสภาพของลูกจ้าง

ตามกฎหมายกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบสภาพของลูกจ้างและส่งผลการตรวจแก่พนักงานตรวจงาน พ.ศ. ๒๕๕๗

เจตนารมณ์ของกฎหมาย

เพื่อคุ้มครองป้องกันและเฝ้าระวังปัญหาสุขภาพอนามัยที่อาจเกิดขึ้นจากการทำงานของลูกจ้าง

ขอบเขตของกฎหมายและการใช้บังคับ

๑. ใช้บังคับกับนายจ้างที่มีลูกจ้างตั้งแต่ ๑ คนขึ้นไป ซึ่งมีการทำงานเกี่ยวกับปัจจัยเสี่ยง
๒. งานเกี่ยวกับปัจจัยเสี่ยง หมายถึง งานที่ลูกจ้างทำเกี่ยวกับกัมมันตภาพรังสี รวมทั้งสารเคมีอันตราย จุลชีพที่เป็นพิษ ความร้อน ความเย็น ความสั่นสะเทือน ความกดดันบรรยากาศ แสง เสียง และสภาพแวดล้อมที่อาจเป็นอันตรายตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

แนวการตรวจของพนักงานตรวจความปลอดภัย

ตรวจสอบว่าสถานประกอบกิจการมีปัจจัยเสี่ยงที่สอดคล้องกับกฎกระทรวงฯ หรือไม่ เมื่อพบหรือทราบว่าการนายจ้างไม่จัดให้มีการตรวจสอบสภาพลูกจ้างที่ทำงานกับปัจจัยเสี่ยง หรือมีการดำเนินการแต่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมาย (ขอตรวจสอบรายงานผลการตรวจสอบสภาพของลูกจ้าง) ให้พนักงานตรวจความปลอดภัยแจ้งให้นายจ้างดำเนินการให้ถูกต้อง ดังนี้

๑. ตรวจสอบสภาพลูกจ้างตามปัจจัยเสี่ยงสำหรับลูกจ้างต้องทำงานสัมผัสสารเคมีอันตราย จุลชีพเป็นพิษ (เชื้อไวรัส แบคทีเรีย รา หรือสารชีวภาพ) กัมมันตภาพรังสี ความร้อน ความเย็น ความสั่นสะเทือน ความกดดันบรรยากาศ แสง เสียง หรือสภาพแวดล้อมที่อาจเป็นอันตราย โดยแพทย์อาชีวเวชศาสตร์ และให้มีการตรวจครั้งต่อไปอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๓)

๒. หากมีลูกจ้างเปลี่ยนงาน และเป็นงานที่มีปัจจัยเสี่ยงแตกต่างไปจากเดิมให้ตรวจสอบสภาพลูกจ้างทุกครั้งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เปลี่ยนงาน (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๓ วรรคสาม)

๓. การตรวจสอบสภาพตามปัจจัยเสี่ยงต้องประกอบด้วยวิธีการซักประวัติด้วยแบบสอบถาม การตรวจร่างกาย และการตรวจพิเศษอื่นๆ เพิ่มเติมตามปัจจัยเสี่ยง (ซึ่งสามารถศึกษารายละเอียดจากมาตรฐานของสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม) ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- ๓.๑ ทำงานเกี่ยวกับสารเคมีอันตราย เช่น ตะกั่ว โทลูอีน เบนซิน แคดเมียม ควรตรวจวัดปริมาณสารเคมีในเลือดหรือปัสสาวะหรือลมหายใจออก

- ๓.๒ ทำงานสัมผัสฝุ่นแร่ เช่น ฝุ่นหิน ฝุ่นทราย เป็นต้น ควรเอกซเรย์ปอดด้วยฟิล์มขนาดมาตรฐาน และตรวจสมรรถภาพปอด

- ๓.๓ ทำงานสัมผัสฝุ่นพิษ เช่น ฝุ่นฝ้าย ป่าน ปอ เป็นต้น ควรตรวจสมรรถภาพปอด และเอกซเรย์ปอดด้วยฟิล์มขนาดมาตรฐาน (ถ้ามีข้อบ่งชี้)

- ๓.๔ ทำงานกับผู้ป่วยติดเชื้อ งานวิเคราะห์เกี่ยวกับจุลชีพ งานปศุสัตว์ เป็นต้น ต้องตรวจสอบสุขภาพโรคติดเชื้อจากการทำงานแต่ละชนิดโดยเฉพาะ



๓.๕ ทำงานเกี่ยวกับรังสีชนิดก่อกัมมันตภาพรังสี ต้องตรวจความสมบูรณ์ของเลือด (Complete blood count) หรือตรวจหาจำนวนสเปิร์ม (ในเพศชาย)

๓.๖ ทำงานสัมผัสเสียงดัง ต้องตรวจสมรรถภาพการได้ยิน

๓.๗ ทำงานที่ต้องใช้สายตาเพ่งนาน หรืองานละเอียด ต้องตรวจสมรรถภาพการมองเห็น

๔. นายจ้างต้องจัดให้ลูกจ้างที่ทำงานเกี่ยวกับปัจจัยเสี่ยงมีสมรรถภาพประจำตัวตามแบบที่อธิบดีประกาศกำหนด และมีการบันทึกผลการตรวจของแพทย์ทุกครั้ง (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๙ วรรคสอง)

๕. เมื่อพบว่าผลการตรวจสุขภาพของลูกจ้างผิดปกติ ให้นายจ้างแจ้งให้ลูกจ้างทราบภายใน ๓ วัน นับแต่วันที่ทราบผลการตรวจ และจัดให้ลูกจ้างได้รับการรักษาพยาบาลทันที พร้อมส่งผลการตรวจสุขภาพของลูกจ้างที่พบความผิดปกติต่อพนักงานตรวจความปลอดภัยตามแบบแจ้งผลการตรวจสุขภาพของลูกจ้างที่พบความผิดปกติหรือการเจ็บป่วย การให้การรักษาพยาบาล และการป้องกันแก้ไข (จผส.๑) ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบความผิดปกติหรือเจ็บป่วย

หากผลการตรวจสุขภาพของลูกจ้างเป็นปกติ ให้แจ้งแก่ลูกจ้างภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ทราบผลการตรวจ (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๘ และข้อ ๙)



๕. แนวการตรวจความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับงานประดาน้ำ

ตามกฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับงานประดาน้ำ พ.ศ. ๒๕๔๘

เจตนารมณ์ของกฎหมาย

เพื่อความปลอดภัยของลูกจ้างที่ทำงานเกี่ยวกับงานประดาน้ำ

ขอบเขตของกฎหมายและการใช้บังคับ

ใช้บังคับกับนายจ้างที่มีลูกจ้างทำงานเกี่ยวข้องกับงานประดาน้ำลึกตั้งแต่ ๑๐ ฟุต แต่ไม่เกิน ๓๐๐ ฟุต

แนวการตรวจของพนักงานตรวจความปลอดภัย

๑. ตรวจสอบว่านายจ้างมีการแจ้งสถานที่ที่จะปฏิบัติงานประดาน้ำต่อสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดหรือกลุ่มงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานพื้นที่ ตามแบบแจ้งสถานที่ปฏิบัติงานของลูกจ้างทำงานประดาน้ำ ไม่น้อยกว่า ๗ วัน ก่อนการปฏิบัติงาน (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๓)

๒. ตรวจสอบอายุลูกจ้างที่ทำงานประดาน้ำ ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า ๑๘ ปี (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๕)

๓. ตรวจสอบว่านายจ้างจัดให้ลูกจ้างที่ทำงานประดาน้ำได้รับการตรวจสุขภาพก่อนทำงานประดาน้ำ และตรวจสุขภาพเป็นระยะอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง และปีละ ๒ ครั้งสำหรับลูกจ้างที่มีอายุตั้งแต่ ๔๕ ปีขึ้นไป โดยแพทย์เวชศาสตร์ใต้น้ำ หรือแพทย์ที่ผ่านการอบรมหลักสูตรแพทย์เวชศาสตร์ใต้น้ำ และจัดทำบัตรตรวจสุขภาพของลูกจ้างเก็บไว้ในสถานประกอบการ (ประกาศกรมฯ เรื่องหลักเกณฑ์การตรวจสุขภาพและจัดทำบัตรตรวจสุขภาพของลูกจ้างที่ทำงานประดาน้ำ พ.ศ. ๒๕๕๓)

๔. ตรวจสอบว่ามีการจัดบริการการปฐมพยาบาลเบื้องต้น และออกซิเจนหนึ่งร้อยเปอร์เซ็นต์พร้อมหน้ากากช่วยหายใจเพื่อช่วยเหลือนักประดาน้ำตลอดระยะเวลาที่มีการดำน้ำ (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๙)

๕. ตรวจสอบการจัดให้มีระบบการส่งต่อเพื่อรักษากรณีมีลูกจ้างเจ็บป่วยจากการดำน้ำ

๖. ตรวจสอบให้มีการจัดอุปกรณ์ และบุคลากรตามระดับความลึกของการทำงานตามที่กำหนดในกฎกระทรวง(กฎกระทรวงฯ ข้อ ๘)

๗. ตรวจสอบให้มีการบำรุงรักษาและตรวจสอบอุปกรณ์ที่ใช้ทำงานประดาน้ำตามที่กำหนดในคู่มือของผู้ผลิต (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๑๓)





๖. แนวการตรวจความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับความร้อน แสงสว่าง และเสียง

ตามกฎหมายกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับความร้อน แสงสว่าง และเสียง พ.ศ. ๒๕๕๔

เจตนารมณ์ของกฎหมาย

เพื่อคุ้มครองและป้องกันลูกจ้างที่ทำงานในสิ่งแวดล้อมการทำงานเกี่ยวกับความร้อน แสงสว่าง และเสียงรวมทั้งเฝ้าระวังสิ่งแวดล้อมในการทำงานที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของลูกจ้าง

ขอบเขตของกฎหมายและการใช้บังคับ

ใช้บังคับกับสถานประกอบกิจการทุกประเภทที่มีลูกจ้างตั้งแต่ ๑ คนขึ้นไป และมีปัจจัยเสี่ยงเกี่ยวกับความร้อน แสงสว่าง และเสียง

แนวการตรวจของพนักงานตรวจความปลอดภัย

เมื่อเข้าไปในสถานประกอบกิจการ ให้พิจารณาและตรวจสอบ เมื่อพบว่าสถานประกอบกิจการ มีสภาวะแวดล้อมที่อาจมีอันตรายจากความร้อน แสงสว่าง และเสียงแก่ลูกจ้าง ให้ดำเนินการดังนี้

๑. พิจารณาประเภทกิจการว่าเข้าข่ายที่ต้องดำเนินการตรวจวัดสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับความร้อนแสงสว่างหรือเสียงตามประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานเรื่องหลักเกณฑ์วิธีดำเนินการตรวจวัดและวิเคราะห์สภาวะการทำงานเกี่ยวกับระดับความร้อน แสงสว่าง หรือเสียงภายในสถานประกอบกิจการ ระยะเวลา และประเภทกิจการที่ต้องดำเนินการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ดังนี้

๑.๑ ประเภทกิจการที่ต้องดำเนินการตรวจวัดความร้อน ได้แก่ การผลิตน้ำตาลและทำให้บริสุทธิ์ การปั่นทอที่มีการพอกหรือย้อมสี การผลิตเยื่อกระดาษหรือกระดาษ การผลิตยางรถยนต์หรือล้อดอกยาง การผลิตกระจก เครื่องแก้วหรือหลอดไฟ การผลิตซีเมนต์หรือปูนขาว การถลุง หล่อหลอมหรือรีดโลหะ กิจการที่มีแหล่งกำเนิดความร้อนหรือมีการทำงานที่อาจทำให้ลูกจ้างได้รับอันตรายเนื่องจากความร้อน

๑.๒ ทุกประเภทกิจการให้ตรวจวัดความเข้มของแสงสว่างในสถานประกอบกิจการ

๑.๓ ประเภทกิจการที่ต้องดำเนินการตรวจวัดระดับเสียง ได้แก่ การระเบิด ย่อย โม่หรือบดหิน การผลิตน้ำตาลหรือทำให้บริสุทธิ์ การผลิตน้ำแข็ง การปั่น ทอโดยใช้เครื่องจักร การผลิตเครื่องเรือน เครื่องใช้จากไม้ การผลิตเยื่อกระดาษหรือกระดาษ กิจการที่มีการบ่มหรือเจียรโลหะ กิจการที่มีแหล่งกำเนิดเสียงหรือสภาพการทำงานที่อาจทำให้ลูกจ้างได้รับอันตรายเนื่องจากเสียง

๒. ตรวจสอบรายงานผลการตรวจวัดและวิเคราะห์สภาวะการทำงานเกี่ยวกับระดับความร้อน แสงสว่าง หรือเสียงภายในสถานประกอบกิจการ

๓. พิจารณารายงานตามข้อ ๒ ว่าดำเนินการตรวจวัดถูกต้องตามประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีดำเนินการตรวจวัดและวิเคราะห์สภาวะการทำงานเกี่ยวกับระดับความร้อน แสงสว่าง หรือเสียงภายในสถานประกอบกิจการ ระยะเวลา และประเภทกิจการที่ต้องดำเนินการ พ.ศ. ๒๕๕๐ หรือไม่



๔. ตรวจสอบรายงานตามข้อ ๒ ว่า ได้รับการรับรองรายงานโดยเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ หรือผู้ที่ขึ้นทะเบียนเป็นผู้รับรองรายงาน หรือไม่

๕. ตรวจสอบรายงานตามข้อ ๒ ว่า ผลการตรวจวัดมีค่าเกินมาตรฐานความปลอดภัยที่กฎกระทรวงฯ กำหนดหรือไม่ หากผลการตรวจวัดเกินมาตรฐานความปลอดภัยที่กำหนด ให้ตรวจสอบการดำเนินการของนายจ้าง ดังนี้

๕.๑ กรณีมีระดับความร้อนเกินมาตรฐาน ให้นายจ้างดำเนินการปรับปรุงแก้ไขสภาวะการทำงานทางด้านวิศวกรรม หากปรับปรุงแก้ไขไม่ได้ต้องปิดประกาศเตือนให้ลูกจ้างทราบ และจัดอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลให้ลูกจ้างสวมใส่ตลอดเวลาทำงาน (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๔)

๕.๒ กรณีมีระดับความเข้มของแสงสว่างต่ำกว่ามาตรฐานที่กำหนดตามตารางที่ ๑-๕ ให้เพิ่มความเข้มของแสงสว่างให้ได้ตามมาตรฐาน หากพบว่ามีแสงจ้าส่องเข้าตาโดยตรง ให้จัดให้มีฉากแผ่นพิมพ์กรองแสง หรือมาตรการอื่นที่เหมาะสมเพื่อป้องกันแสงส่องเข้านัยน์ตาลูกจ้าง กรณีที่ป้องกันมิได้ ให้จัดอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลให้ลูกจ้างสวมใส่ตลอดเวลาทำงาน (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๖)

๕.๓ กรณีสภาวะการทำงานมีระดับเสียงเกินมาตรฐานที่กำหนดตามตารางที่ ๖ ให้นายจ้างดำเนินการปรับปรุงแก้ไขต้นกำเนิดเสียง หรือทางผ่านของเสียง หากปรับปรุงแก้ไขไม่ได้ให้จัดอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลให้ลูกจ้างสวมใส่ตลอดเวลาการทำงาน หากพบว่ามีระดับเสียงมากกว่า ๘๕ เดซิเบล (เอ) ให้จัดทำโครงการอนุรักษ์การได้ยิน (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๑๒)



๓. แนวการตรวจความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย

ตามกฎหมายกำหนดมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔

เจตนารมณ์ของกฎหมาย

๑. เพื่อให้มีผู้ดูแลรับผิดชอบเรื่องความปลอดภัยในการทำงานในสถานประกอบกิจการ
๒. เพื่อส่งเสริมให้มีการดำเนินการด้านความปลอดภัยในระบบทวิภาคีขึ้นในสถานประกอบกิจการ

ขอบเขตของกฎหมายและการใช้บังคับ

ประเภทกิจการที่กฎกระทรวงฉบับนี้ใช้บังคับ ได้แก่

๑. การทำเหมืองแร่ เหมืองหิน กิจการปิโตรเลียมหรือปิโตรเคมี
๒. การทำ ผลิต ประกอบ บรรจุ ซ่อม ซ่อมบำรุง เก็บรักษา ปรับปรุง ตกแต่ง เสริมแต่ง ดัดแปลง แปรสภาพ ทำให้เสีย หรือทำลายซึ่งวัตถุหรือทรัพย์สิน รวมทั้งการต่อเรือ การให้กำเนิด แผลงและจ่ายไฟฟ้าหรือพลังงานอย่างอื่น
๓. การก่อสร้าง ต่อเติม ติดตั้ง ซ่อม ซ่อมบำรุง ดัดแปลง หรือรื้อถอนอาคาร สนามบิน ทางรถไฟ ทางรถราง ทางรถไฟใต้ดิน ท่าเรือ อุโมงค์ สะพานเทียบเรือ ทางน้ำ ถนน เขื่อน อุโมงค์ สะพาน ท่อระบาย ท่อน้ำ โทรเลข โทรศัพท์ ไฟฟ้า ก๊าซหรือประปา หรือสิ่งก่อสร้างอื่น ๆ รวมทั้งการเตรียมหรือวางรากฐานของการก่อสร้าง
๔. การขนส่งคนโดยสารหรือสินค้าโดยทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ และรวมทั้งการบรรทุกขนถ่ายสินค้า
๕. สถานบริการหรือจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงหรือก๊าซ
๖. โรงแรม
๗. ห้างสรรพสินค้า
๘. สถานพยาบาล
๙. สถาบันทางการเงิน
๑๐. สถานตรวจทดสอบทางกายภาพ
๑๑. สถานบริการบันเทิง นันทนาการ หรือการกีฬา
๑๒. สถานปฏิบัติการทางเคมีหรือชีวภาพ
๑๓. สำนักงานที่ปฏิบัติงานสนับสนุนสถานประกอบกิจการตาม ๑ ถึง ๑๒
๑๔. กิจการอื่นตามที่กระทรวงแรงงานประกาศกำหนด (ซึ่งขณะนี้ยังไม่มีกำหนด)

แนวการตรวจของพนักงานตรวจความปลอดภัย

๑. พิจารณาประเภทกิจการว่าเข้าข่ายการใช้บังคับของกฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔ หรือไม่
๒. ตรวจสอบข้อบังคับว่าด้วยความปลอดภัยในการทำงานและคู่มือว่าด้วยความปลอดภัยในการทำงาน โดยพิจารณาความสอดคล้องกับกระบวนการผลิต และความเสี่ยงที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิต (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๓)
๓. ตรวจสอบว่าลูกจ้างทุกคนได้รับการอบรมเกี่ยวกับข้อบังคับว่าด้วยความปลอดภัยในการทำงาน



และคู่มือว่าด้วยความปลอดภัยในการทำงาน (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๓)

๔. ตรวจสอบกลไกการแจ้งให้ลูกจ้างทราบเกี่ยวกับอันตรายจากการทำงานและวิธีการป้องกันในกรณีที่มีการสั่งให้ลูกจ้างไปทำงาน ณ สถานที่อื่นซึ่งอาจเป็นอันตรายต่อลูกจ้าง (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๖)

๕. ตรวจสอบเอกสารการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับต่างๆ หน่วยงานความปลอดภัย โดยพิจารณาจากประเภทของสถานประกอบกิจการ และจำนวนลูกจ้าง ดังตารางต่อไปนี้ (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๗)

ประเภท	จป. หัวหน้างาน จป. บริหาร (หัวหน้างานและ ผู้บริหารทุกคน)	จป. เทคนิค	จป. เทคนิค ขั้นสูง	จป. วิชาชีพ	หน่วยงาน ความปลอดภัย
ข้อ ๑ (๑) เหมือง ปิโตรเลียม ปิโตรเคมี	ลูกจ้าง ตั้งแต่ ๒ คน ขึ้นไป			ลูกจ้าง ตั้งแต่ ๒ คน ขึ้นไป	ลูกจ้าง ตั้งแต่ ๒ คน ขึ้นไป
ข้อ ๑ (๒) – (๕) ผลิต ก่อสร้าง ขนส่ง สถานีบริการน้ำมัน	ลูกจ้าง ตั้งแต่ ๒ คน ขึ้นไป	ลูกจ้าง ตั้งแต่ ๒๐-๔๙ คน	ลูกจ้าง ตั้งแต่ ๕๐-๙๙ คน	ลูกจ้าง ตั้งแต่ ๑๐๐ คนขึ้นไป	ลูกจ้าง ตั้งแต่ ๒๐๐ คน ขึ้นไป
ข้อ ๑ (๖) – (๑๔) โรงแรม สถานบันเทิง ห้างสรรพสินค้า สถาน พยาบาล สำนักงานสนับสนุน	ลูกจ้าง ตั้งแต่ ๒๐ คน ขึ้นไป				

๖. ตรวจสอบคุณสมบัติของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับต่างๆ และหัวหน้าหน่วยงานความปลอดภัย (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๘)

๖.๑ เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับหัวหน้างาน

- (๑) เป็นหรือเคยเป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับหัวหน้างาน ตามประกาศกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม เรื่องความปลอดภัยในการทำงานของลูกจ้าง ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือ
- (๒) ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับหัวหน้างาน

๖.๒ เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับบริหาร

- (๑) ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับบริหาร หรือ
- (๒) เป็นหรือเคยเป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับบริหารตามประกาศกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม เรื่องความปลอดภัยในการทำงานของลูกจ้าง ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๐



- ๖.๓ เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับเทคนิค
- (๑) ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับเทคนิค หรือ
 - (๒) เป็นหรือเคยเป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับพื้นฐาน ตามประกาศกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม เรื่องความปลอดภัยในการทำงานของลูกจ้าง ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือ
 - (๓) เป็นผู้สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี สาขาอาชีวอนามัยหรือเทียบเท่า
- ๖.๔ เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับเทคนิคขั้นสูง
- (๑) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประกาศนียบัตรการศึกษาชั้นสูง อนุปริญญาหรือเทียบเท่า และผ่านการฝึกอบรมและทดสอบตามหลักสูตรเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับเทคนิคขั้นสูง หรือ
 - (๒) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่ามัธยมศึกษาปีที่ ๖ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพหรือเทียบเท่า และได้ทำงานเป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับเทคนิคหรือพื้นฐานมาไม่น้อยกว่า ๕ ปี และผ่านการฝึกอบรมและทดสอบตามหลักสูตรเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับเทคนิคขั้นสูง
 - (๓) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีสาขาอาชีวอนามัยหรือเทียบเท่า
- ๖.๕ เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ
- (๑) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีสาขาอาชีวอนามัยหรือเทียบเท่า หรือ
 - (๒) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี และได้ทำงานเป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับเทคนิคขั้นสูงมาไม่น้อยกว่า ๕ ปี และผ่านการฝึกอบรมและทดสอบหลักสูตรเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ หรือ
 - (๓) เป็นหรือเคยเป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพตามประกาศกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม เรื่องความปลอดภัยในการทำงานของลูกจ้าง ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๐ และผ่านการฝึกอบรมและทดสอบหลักสูตรเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ
- ๖.๖ หัวหน้าหน่วยงานความปลอดภัย
- (๑) เป็นหรือเคยเป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ
 - (๒) เป็นหรือเคยเป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน ซึ่งผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรหัวหน้าหน่วยงานความปลอดภัย ฯ ซึ่ง ประกอบด้วย (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๒๓)
๗. สำหรับสถานประกอบกิจการที่มีจำนวนลูกจ้างตั้งแต่ ๕๐ คนขึ้นไป ให้ตรวจสอบเอกสารและที่มาของเอกสารการจัดให้มีคณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของสถานประกอบกิจการ และหลักฐานการดำเนินงานของคณะกรรมการความปลอดภัยฯ ซึ่ง ประกอบด้วย (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๒๓)
- ๗.๑ หลักฐานการเลือกตั้งคณะกรรมการผู้แทนลูกจ้างในคณะกรรมการความปลอดภัยฯ ของสถานประกอบกิจการ
 - ๗.๒ ตรวจสอบประกาศรายชื่อและหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการ ว่ามีการประกาศในที่ลูกจ้างเห็นได้ชัด และรายชื่อกรรมการในประกาศเป็นปัจจุบันหรือไม่
 - ๗.๓ ตรวจสอบองค์ประกอบของคณะกรรมการความปลอดภัย ตามตารางต่อไปนี้



จำนวนลูกจ้าง ในสถาน ประกอบกิจการ	จำนวนกรรมการ (ขั้นต่ำ)	องค์ประกอบของคณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของสถานประกอบกิจการ			
		ประธาน	ผู้แทนนายจ้างระดับ บังคับบัญชา	ผู้แทนลูกจ้าง	กรรมการ และเลขานุการ
๕๐-๙๙ คน	๕ คน	๑	๑	๒	๑ (จป.เทคนิค ชั้นสูงหรือ วิชาชีพ)
๑๐๐-๔๙๙ คน	๗ คน	๑	๒	๓	๑ (จป. วิชาชีพ)
๕๐๐ คน ขึ้นไป	๑๑ คน	๑	๔	๕	๑ (จป. วิชาชีพ)

* ในกรณีที่สถานประกอบกิจการใดมีกรรมการเพิ่มขึ้นมากกว่าจำนวนขั้นต่ำที่กฎหมายกำหนด ให้มีกรรมการผู้แทนนายจ้างระดับบังคับบัญชาและผู้แทนลูกจ้างเพิ่มขึ้นในสัดส่วนที่เท่ากัน

* สำหรับสถานประกอบกิจการที่ไม่มีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับเทคนิคชั้นสูง หรือระดับวิชาชีพ ให้นายจ้างคัดเลือกผู้แทนนายจ้างระดับบังคับบัญชาหนึ่งคนเป็นกรรมการ และให้ประธานกรรมการเลือกกรรมการซึ่งเป็นผู้แทนนายจ้างระดับบังคับบัญชาคนหนึ่งเป็นเลขานุการ

๘. ตรวจสอบการรายงานผลการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน ระดับเทคนิคชั้นสูง (จป.ท) และระดับวิชาชีพ (จป.ว) ให้มีการรายงานต่อสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัด หรือกลุ่มงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานพื้นที่ ทุก ๓ เดือน (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๓๗)



๘. แนวการตรวจความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับงานก่อสร้าง

ตามกฎหมายกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับงานก่อสร้าง พ.ศ. ๒๕๕๑

เจตนารมณ์ของกฎหมาย

เพื่อความปลอดภัยของลูกจ้างที่ทำงานเกี่ยวกับงานก่อสร้าง

ขอบเขตและการใช้บังคับ

งานเกี่ยวกับงานก่อสร้าง สิ่งก่อสร้างทุกชนิด เช่น อาคาร สนามบิน ทางรถไฟ ทางรกราง ถนน อุโมงค์ ท่าเรือ อุโมงค์ คานเรือ สะพานเทียบเรือสะพาน ทางน้ำ ท่อระบายน้ำ ประปา รั้ว กำแพง ประตู ป้ายหรือสิ่งก่อสร้างขึ้นสำหรับติดหรือตั้งป้าย พื้นหรือสิ่งก่อสร้างเพื่อจอดรถ กลับริด และทางเข้าออกของรถ และหมายความรวมถึง การต่อเติม ซ่อมแซม ซ่อมบำรุง ดัดแปลง เคลื่อนย้าย หรือการรื้อถอนทำลายสิ่งก่อสร้างนั้นด้วย

แนวการตรวจของพนักงานตรวจความปลอดภัย

๑. ตรวจสอบว่าสถานประกอบกิจการเข้าข่ายต้องจัดทำแผนงานด้านความปลอดภัยหรือไม่ โดยพิจารณารายละเอียดลักษณะก่อสร้างซึ่งสามารถเรียกเอกสารดังกล่าวได้จากผู้เกี่ยวข้อง (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๓)
๒. ตรวจสอบสภาพพื้นที่ทำงานก่อสร้าง มีความมั่นคงแข็งแรงสามารถรองรับน้ำหนักเครื่องจักรและอุปกรณ์ได้อย่างปลอดภัย (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๔)
๓. ตรวจสอบให้มีป้ายเตือนอันตรายที่เหมาะสม ณ ทางเข้าออกของยานพาหนะทุกแห่ง และมีผู้ให้สัญญาณในขณะที่มียานพาหนะเข้าออกเขตก่อสร้าง (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๑๑)



ตัวอย่างแสดงทางเข้าออกเขตก่อสร้าง

๔. ตรวจสอบการติดหรือตั้งป้ายเตือนและป้ายบังคับในเขตก่อสร้างเพื่อความปลอดภัยเช่นให้ระวังห้ามเข้าให้สวมใส่อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลโดยใช้เครื่องหมายหรือข้อความที่เข้าใจง่ายและเห็นได้ชัดเจน (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๑๓)



๕. ตรวจสอบให้มีการกำหนดบริเวณเขตก่อสร้างโดยทำรั้วสูงไม่น้อยกว่า ๒ เมตร ที่มั่นคงแข็งแรง วัสดุตลอดแนวเขตก่อสร้างหรือกั้นเขตด้วยวัสดุที่เหมาะสมตามลักษณะงานและจัดทำป้าย“เขตก่อสร้าง” แสดงให้เห็นได้ชัดเจน (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๑๖)



ตัวอย่างแสดงเขตก่อสร้างและป้ายเตือน

๖. กำหนดเขตอันตรายในเขตก่อสร้าง โดยจัดทำรั้วหรือกั้นเขตด้วยวัสดุที่เหมาะสมและมีป้าย“เขตอันตราย” แสดงให้เห็นได้ชัดเจน และในเวลากลางวันให้มีสัญญาณไฟสีส้มตลอดเวลา เช่น เขตบริเวณที่มีการใช้นั่งร้าน ปั่นจั่น เครื่องจักรหนักในการทำงาน (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๑๗)



ตัวอย่างแสดงเขตอันตราย

๗. หากมีลูกจ้างเข้าพักอาศัยในอาคารซึ่งอยู่ในระหว่างการก่อสร้างหรือในเขตก่อสร้างต้องตรวจสอบว่ามีมาตรการด้านความปลอดภัยและมีหนังสือรับรองจากวิศวกรที่ให้ความเห็นชอบว่าพักอาศัยในบริเวณดังกล่าวได้ (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๑๘)

๘. หากมีการใช้ระบบไฟฟ้าในเขตก่อสร้าง ต้องตรวจสอบให้มีแผนผังวงจรไฟฟ้าซึ่งมีวิศวกรลงนามรับรอง (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๒๐)

๙. ตรวจสอบให้มีสวิตช์ตัดวงจรไฟฟ้า เพื่อควบคุมการใช้ไฟฟ้าในเขตก่อสร้างให้เกิดความปลอดภัย (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๒๑)



๑๐. ตรวจสอบให้มีป้ายที่มีตัวอักษรหรือสัญลักษณ์เตือนให้ระวังอันตรายจากไฟฟ้าที่บริเวณหม้อแปลงไฟฟ้าและแผงไฟฟ้า (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๒๔)

๑๑. ตรวจสอบให้มีเครื่องดับเพลิงแบบเคลื่อนย้ายได้ที่เหมาะสมในทุกจุดที่มีงานเชื่อมโลหะ หรือบริเวณที่มีการกักเก็บวัตถุไวไฟหรือวัตถุระเบิด (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๒๗)

๑๒. หากมีการเจาะหรือขุดรู หลุม บ่อ คู และงานอื่นในลักษณะเดียวกัน ตรวจสอบว่าจัดให้มีราวกันหรือรั้วกันตก แสงสว่าง และป้ายเตือนอันตรายที่เหมาะสม และในเวลากลางคืนต้องจัดให้มีสัญญาณไฟสีส้มหรือป้ายสีสะท้อนแสงเตือนอันตรายให้เห็นได้ชัดเจน (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๓๐)

๑๓. หากมีการใช้เครื่องตอกเสาเข็ม ตรวจสอบว่ามีป้ายบอกพิกัดน้ำหนักยกและป้ายแนะนำการใช้เครื่องตอกเสาเข็มไว้ที่จุดหรือตำแหน่งที่ผู้บังคับเครื่องตอกเสาเข็มเห็นได้ชัดเจน (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๔๔)



ตัวอย่างแสดงเครื่องตอกเสาเข็มและอุปกรณ์รางเลื่อน

๑๔. ขอคู่มือสารการตรวจสอบอุปกรณ์ รางเลื่อน แม่แรง และส่วนประกอบทั้งหมดของเครื่องตอกเสาเข็ม พร้อมทั้งบันทึกวันเวลาที่ตรวจสอบก่อนเริ่มทำการตอกเสาเข็มในแต่ละวัน (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๔๕)

๑๕. ขอคู่มือสารการตรวจรับรองประจำปีตามชนิดและประเภทเครื่องจักรและอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำงานก่อสร้างตามที่กำหนด (ประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เรื่อง ชนิดและประเภทเครื่องจักรและอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำงานก่อสร้างที่ต้องตรวจรับรองประจำปี ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๔)

๑๖. หากมีการใช้ลิฟต์ขนส่งวัสดุชั่วคราวหรือลิฟต์โดยสารชั่วคราว ตรวจสอบว่ามีป้ายบอกน้ำหนักบรรทุกสูงสุดสำหรับลิฟต์ขนส่งวัสดุชั่วคราวและป้ายบอกน้ำหนักบรรทุกและจำนวนผู้โดยสารสูงสุดสำหรับลิฟต์โดยสารชั่วคราวไว้ภายในและภายนอกลิฟต์ให้เห็นชัดเจน รวมทั้งตรวจสอบการจัดทำข้อกำหนดในการใช้ลิฟต์ติดไว้บริเวณที่มีการใช้ลิฟต์ให้เห็นได้ชัดเจน (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๗๙ และ ๘๓ (๑))

๑๗. กรณีทางเดินชั่วคราวยกระดับสูงซึ่งมีลักษณะเป็นทางลาดชัน ตรวจสอบให้มีการจัดให้มีวัสดุป้องกันการลื่นและดูแลให้เกิดความปลอดภัยตลอดเวลาทำงาน (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๘๘)

๑๘. กรณีที่ลูกจ้างทำงานในที่สูงจากพื้นดินหรือพื้นอาคารตั้งแต่ ๒ เมตรขึ้นไป ตรวจสอบให้มีการจัดให้มีนั่งร้าน บันได ขาหยั่ง หรือม้ายืน ที่เหมาะสมสำหรับลูกจ้างในการทำงาน (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๘๙)



ตัวอย่างแสดงขาหยั่ง ม้ายืน

๑๙. กรณีที่ให้ลูกจ้างทำงานในสถานที่อาจได้รับอันตรายจากการพลัดตกหรือถูกวัสดุพังทับ ตรวจสอบว่ามีการจัดทำราวกันหรือรั้วกันตก ตาข่าย สิ่งปิดกั้น หรืออุปกรณ์ป้องกันอื่นใดที่เหมาะสม และมีการใช้สายหรือเชือกช่วยชีวิตและเข็มขัดนิรภัยพร้อมอุปกรณ์ หรือเครื่องป้องกันอื่นใดที่มีลักษณะเดียวกัน (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๙๑)

๒๐. กรณีที่มีปล่องหรือช่องเปิดซึ่งอาจทำให้ลูกจ้างหรือสิ่งของพลัดตก ตรวจสอบว่ามีการจัดทำฝาปิดที่แข็งแรง ราวกันหรือรั้วกันตกที่มีความสูงไม่น้อยกว่า ๙๐ เซนติเมตร และแผงทับหรือขอบกันของตกมีความสูงไม่น้อยกว่า ๗ เซนติเมตร พร้อมทั้งติดป้ายเตือนอันตราย (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๙๒)

๒๑. ตรวจสอบให้มีการป้องกันการกระเด็นหรือตกหล่นของวัสดุโดยใช้ผ้าใบ ตาข่าย หรือวัสดุอื่นใดที่มีลักษณะเดียวกันปิดกั้นหรือรองรับ สำหรับในกรณีที่ต้องใช้สายพาน เชือก หรือลวดสลิงในการลำเลียงวัสดุ ต้องมีการจัดทำโครงสร้างและที่สำหรับเกาะเกี่ยวให้มั่นคงแข็งแรงและปลอดภัย (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๑๐๐)



ตัวอย่างแสดงการป้องกันการกระเด็นหรือตกหล่นของวัสดุ

๒๒. การรื้อถอนการทำลายอาคาร หรือสิ่งก่อสร้าง ตรวจสอบให้มีการอบรมลูกจ้างเกี่ยวกับขั้นตอนการรื้อถอนให้มีความปลอดภัย (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๑๐๗)

๒๓. กรณีการรื้อถอนทำลายสิ่งก่อสร้าง ตรวจสอบให้มีการดำเนินการจัดให้มีแผงรับวัสดุที่อาจร่วงหล่นจากการรื้อถอนทำลายสิ่งก่อสร้างนั้น และแผงรับวัสดุดังกล่าวต้องมีความมั่นคงแข็งแรงและขนาดใหญ่เพียงพอที่จะสามารถรองรับวัสดุที่ร่วงหล่นได้อย่างปลอดภัย (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๑๐๘ (๔))



๙. แนวการตรวจความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับเครื่องจักร ปั่นจั่น และหม้อน้ำ

ตามกฎหมายกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับเครื่องจักร ปั่นจั่น และหม้อน้ำ พ.ศ. ๒๕๕๒

เจตนารมณ์ของกฎหมาย

เพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับเครื่องจักร ปั่นจั่น และหม้อน้ำ

ขอบเขตของกฎหมายและการใช้บังคับ

ใช้บังคับกับสถานประกอบกิจการทุกประเภทที่มีลูกจ้างทำงานตั้งแต่ ๑ คนขึ้นไป ซึ่งมีการใช้เครื่องจักร ปั่นจั่น หรือหม้อน้ำ ที่กฎหมายกำหนด

แนวการตรวจของพนักงานตรวจความปลอดภัย

เมื่อเข้าไปในสถานประกอบกิจการ พนักงานตรวจความปลอดภัยตรวจสอบ ดังนี้

๑. เครื่องจักร

๑.๑ รอบบริเวณที่ตั้งเครื่องจักร

ตรวจสอบทางเดินเข้าออกจากพื้นที่สำหรับปฏิบัติงานกับเครื่องจักร ต้องอยู่ในลักษณะที่ปลอดภัย มีความกว้างไม่น้อยกว่า ๘๐ เซนติเมตร มีการจัดทำรั้ว คอกกั้น หรือแสดงเส้นเขตอันตรายสำหรับเครื่องจักรที่อาจก่อให้เกิดอันตราย (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๑๓ - ๑๔)

๑.๒ เครื่องจักรทั่วไป

(๑) ตรวจสอบให้มีประกาศกำหนดวิธีทำงานกับเครื่องปั๊มโลหะ เครื่องเจียร เครื่องตัด เครื่องไส หรือเครื่องจักรที่อาจก่อให้เกิดอันตรายได้โดยสภาพ (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๘)

(๒) ในกรณีมีการติดตั้ง การซ่อมแซม หรือการตรวจสอบเครื่องจักรหรือเครื่องป้องกันอันตรายจากเครื่องจักร ต้องมีมาตรการป้องกันมิให้เครื่องจักรดังกล่าวทำงานโดยไม่ตั้งใจ เช่น ติดป้ายแสดงข้อความหรือเครื่องหมายการดำเนินการดังกล่าว มีระบบหรืออุปกรณ์ป้องกันมิให้เครื่องจักรทำงาน และป้ายหรือสัญลักษณ์ห้ามเปิดสวิตช์ (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๔)



ตัวอย่างแสดงระบบหรืออุปกรณ์ป้องกันมิให้เครื่องจักรทำงาน



(๓) เครื่องจักรที่ใช้พลังงานไฟฟ้า ต้องตรวจสอบให้มีระบบหรือวิธีการป้องกันอันตรายจากกระแสไฟฟ้ารั่ว และต้องต่อสายดิน การเดินสายไฟฟ้าเข้าเครื่องจักรต้องเดินลงมาจากที่สูง กรณีเดินบนพื้นดินหรือฝังดินต้องใช้ท่อร้อยสายไฟ (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๑๑ (๑)-(๒))

(๔) ตรวจสอบอุปกรณ์ป้องกันอันตรายจากเครื่องจักรซึ่งอุปกรณ์ป้องกันจุดอันตรายอาจแตกต่างกันขึ้นอยู่กับลักษณะของการก่อให้เกิดอันตราย เช่น

(๔.๑) เครื่องจักรที่มีการถ่ายทอดพลังงานโดยใช้สายพาน เพลา รอก เครื่องอุปกรณ์ล้อตุนกำลัง ต้องมีตะแกรงหรือที่ครอบปิดคลุมส่วนที่หมุนได้ให้มิดชิด (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๑๑ (๔))



ตัวอย่างแสดงที่ครอบปิดส่วนที่หมุนได้ของเครื่องจักร

(๔.๒) เลื่อยวงเดือนต้องมีที่ครอบใบเลื่อย (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๑๑ (๕))

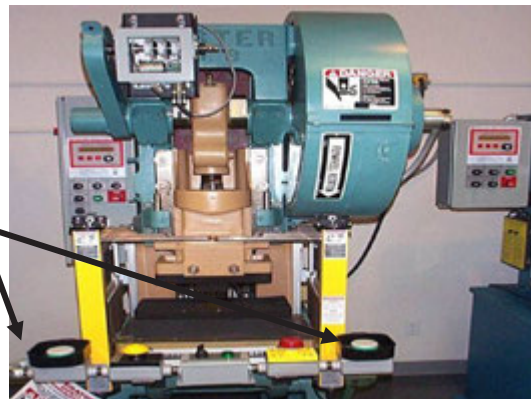
(๔.๓) เครื่องลับ เครื่องฝน หรือแต่งผิวโลหะ ต้องมีเครื่องปิดบังประกายไฟหรือเศษวัสดุ (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๑๑ (๖))

(๔.๔) เครื่องขึ้นรูปพลาสติกหรือวัสดุอื่นโดยการฉีด เป่า ต้องมีเครื่องป้องกันอันตราย (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๑๑ (๗))

๒. เครื่องปั๊มโลหะ

๒.๑ ตรวจสอบอุปกรณ์ป้องกันอันตรายเมื่อส่วนของร่างกายเข้าไปในบริเวณที่อาจเป็นอันตราย เช่น ที่ครอบปิดคลุม อุปกรณ์ที่สามารถหยุดเครื่องได้ทันที หรืออุปกรณ์อื่น (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๑๘)

สวิทช์กดพร้อมกัน
สองมือห่างกัน
ไม่น้อยกว่า ๓๐ ซม.



ตัวอย่างแสดงเครื่องปั๊มโลหะ



๒.๒ เครื่องป้อนโลหะที่ใช้มือป้อนวัสดุ ต้องตรวจสอบให้มีสวิทช์กดพร้อมกันสองมือห่างกันไม่น้อยกว่า ๓๐ เซนติเมตร (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๑๙ (๑))

๒.๓ เครื่องป้อนโลหะแบบเท้าเหยียบ ตรวจสอบการจัดให้มีที่พักเท้าและแผ่นเหยียบที่มีสภาพที่ไม่ลื่นไถล สำหรับเครื่องป้อนโลหะแบบเท้าเหยียบ (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๑๙ (๒))

๒.๔ ตรวจสอบการจัดให้มีสลักคั่นโยกป้องกันการทำงานโดยบังเอิญ สำหรับเครื่องป้อนโลหะแบบคั่นโยก (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๑๙ (๓))

๒.๕ ตรวจสอบการจัดทำตุ่มน้ำหนักรักษาให้สูงกว่าศีรษะ และไม่มีสายไฟในแนวรัศมีของน้ำหนักรเหยียง สำหรับเครื่องป้อนโลหะแบบน้ำหนักรเหยียง (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๑๙ (๔))

๓. เครื่องเชื่อมไฟฟ้าและเครื่องเชื่อมก๊าซ

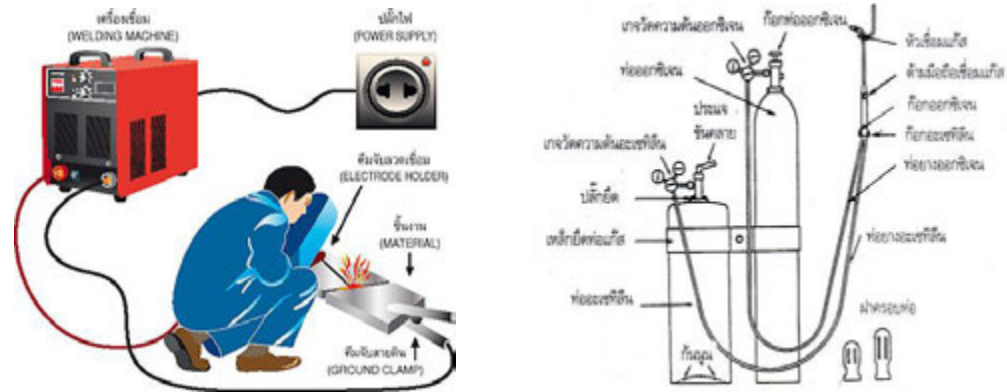
๓.๑ ตรวจสอบให้มีเครื่องดับเพลิงแบบเคลื่อนย้ายได้ และอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล ตลอดจนมีฉากกันจากรังความร้อนและแสงจ้า โดยบริเวณดังกล่าวต้องไม่มีวัสดุติดไฟง่ายวางอยู่ (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๒๒)

๓.๒ ตรวจสอบมาตรการความปลอดภัย และห้ามผู้ที่ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องเข้าไปบริเวณการทำงานด้วยเครื่องเชื่อมไฟฟ้าหรือก๊าซ (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๒๓)

๓.๓ ตรวจสอบการจัดเก็บถังบรรจุก๊าซไวไฟต้องจัดเก็บในสถานที่ที่มีการระบายอากาศดี ห่างจากแหล่งความร้อนหรือประกายไฟ ไม่มีความสั่นสะเทือน และต้องติดตั้งอุปกรณ์ป้องกันไฟย้อนกลับ (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๒๔)

๓.๔ การทำงานเกี่ยวกับเครื่องเชื่อมแต่ละชนิด ต้องปฏิบัติ ดังนี้

เครื่องเชื่อมไฟฟ้า	เครื่องเชื่อมก๊าซ
๑. ต่อสายดินที่โครงเครื่องที่เป็นโลหะ (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๒๕ (๑))	๑. ติดตั้งมาตรวัดความดันที่ถูกต้องกับชนิดของก๊าซ (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๒๖ (๑))
๒. การใช้สายดิน หัวจับสายดิน สายเชื่อม หัวจับลวดเชื่อม ให้เป็นไปตามผู้ผลิตกำหนด (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๒๕ (๓))	๒. ตรวจสอบการรั่วไหลของก๊าซ การหลุดหลวม การสึกหรอของอุปกรณ์และหากไม่ปลอดภัยต้องแก้ไขทันที (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๒๖ (๒))
๓. สายไฟฟ้า สายดิน ต้องมีอุปกรณ์ป้องกันการเสียหายจากการบดทับ หรือเปียกน้ำ ชื้นแฉะ และสถานที่ทำงานต้องมีแสงสว่างและการระบายอากาศที่เหมาะสม (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๒๕ (๔))	๓. จัดทำเครื่องหมาย สี หรือสัญลักษณ์ ที่ท่อส่งก๊าซ หัวเชื่อม หัวตัด ให้เป็นแบบและชนิดเดียวกัน (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๒๖ (๓))



ตัวอย่างแสดงอุปกรณ์ของเครื่องเชื่อมไฟฟ้าและเครื่องเชื่อมก๊าซ

๔. รถยก

๔.๑ ตรวจสอบรถยกต้องมีโครงหลังคาป้องกันอันตรายจากวัสดุตกหล่น มีสัญญาณเสียงหรือแสงในขณะทำงาน ป้ายบอกพิกัดน้ำหนักรถยกไว้ที่ตัวรถ และห้ามทำการดัดแปลงให้ความปลอดภัยลดลง (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๓๑-๓๒)



ตัวอย่างแสดงรถยก

๔.๒ ตรวจสอบผลการตรวจสอบสภาพรถยกก่อนการใช้งานทุกครั้ง (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๓๑ (๓))

๔.๓ ตรวจสอบมาตรการความปลอดภัยของรถยกเช่นห้ามไม่ให้มีการโดยสารไปกับรถยกรวมทั้งมีการตีเส้นกำหนดช่องทางเดินรถในอาคาร ทางโค้งหรือแยกต้องมีกระจกนูนหรืออุปกรณ์อื่น (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๓๓ ๓๔ และ ๓๘)

๕. ลิฟต์

๕.๑ ตรวจสอบมาตรการป้องกันอันตรายในการใช้การซ่อมบำรุงการตรวจสอบหรือ การทดสอบ (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๔๐ (๕))

๕.๒ ขอดูผลการตรวจสอบระบบความปลอดภัยและระบบการทำงานของลิฟต์เป็นประจำทุกเดือน (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๔๔)



๕.๓ ตรวจสอบการจัดให้มีป้ายบอกพิกัดน้ำหนักรการใช้งาน ระบบเตือนและระบบตัดการทำงานเมื่อใช้ลิฟต์เกินพิกัดการป้องกันไม่ให้ลิฟต์เคลื่อนที่กรณีประตูยังไม่ปิดมีระบบไฟฟ้าสำรองสำหรับ ส่องสว่าง และระบบระบายอากาศเมื่อกระแสไฟฟ้าดับ (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๔๑)

๕.๔ ขอคู่มือเอกสารการตรวจสอบและการทดสอบชิ้นส่วนและอุปกรณ์ของลิฟต์โดยวิศวกรอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๔๓)

๖. บันจั้น

๖.๑ ขอคู่มือการทดสอบบันจั้นโดยวิศวกร ตามขนาดพิกัดยก ดังนี้ (ประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการทดสอบส่วนประกอบและอุปกรณ์ของบันจั้น ลงวันที่ ๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๔)

(๑) บันจั้นที่ใช้ในงานก่อสร้าง

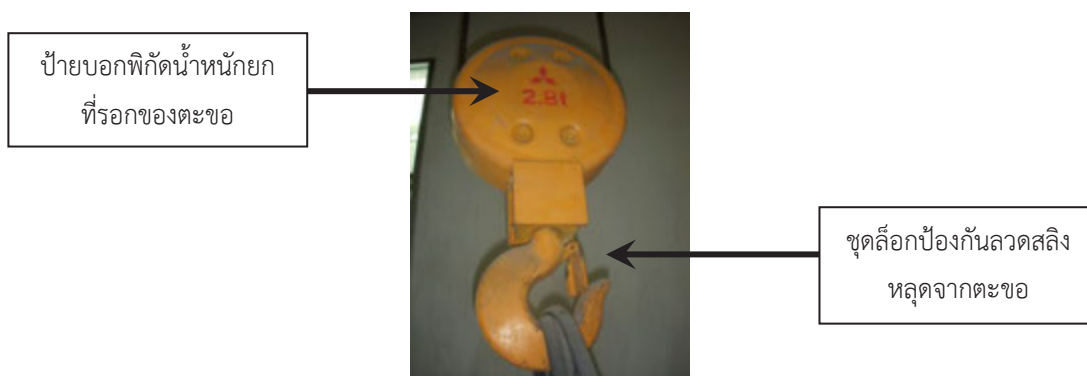
- ไม่เกิน ๓ ตัน ทดสอบทุกๆ ๖ เดือน
- มากกว่า ๓ ตันขึ้นไป ทดสอบทุกๆ ๓ เดือน

(๒) บันจั้นที่ใช้ในงานอื่นๆ

- ตั้งแต่ ๑ ตัน แต่ไม่เกิน ๓ ตัน ทดสอบปีละ ๑ ครั้ง
- มากกว่า ๓ ตัน แต่ไม่เกิน ๕๐ ตัน ทดสอบทุกๆ ๖ เดือน
- มากกว่า ๕๐ ตันขึ้นไป ทดสอบทุกๆ ๓ เดือน

๖.๒ ขอคู่มือการทดสอบและตรวจสอบบันจั้น ก่อนนำมาใช้งานใหม่โดยวิศวกร กรณีบันจั้นที่หยุดการใช้ตั้งแต่ ๖ เดือนขึ้นไป (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๔๙ วรรคสอง)

๖.๓ ตรวจสอบให้มีสัญญาณเสียงและไฟเตือนตลอดเวลาที่บันจั้นทำงาน มีป้ายบอกพิกัดน้ำหนักยกไว้ที่บันจั้นและรอกของตะขอ (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๕๖ และ ๕๘)



ตัวอย่างแสดงป้ายบอกพิกัดน้ำหนักยกไว้ที่รอกของตะขอ และ ชุดล็อกป้องกันลวดสลิงหลุดจากตะขอ

๖.๔ ตรวจสอบให้มีชุดล็อกป้องกันที่ตัวตะขอ และมีถังดับเพลิงแบบเคลื่อนย้ายได้อยู่ที่ห้องบังคับบันจั้น (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๕๑ (๒) และ (๖))

๖.๕ ตรวจสอบให้มีเขตอันตราย และเครื่องหมายแสดงอันตรายในเส้นทางที่บันจั้นเคลื่อนย้ายสิ่งของ (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๕๙)



๖.๖ ตรวจสอบให้มีการกำหนดวิธีการทำงานเกี่ยวกับปั้นจั่น ซึ่งอย่างน้อยต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับการใช้ การซ่อม และการใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลในบริเวณที่ลูกจ้างทำงาน มีคู่มือการปฏิบัติงาน และคู่มือการใช้สัญญาณสื่อสาร (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๖๐ ๖๓ และ ๖๔)

๖.๗ ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้บังคับปั้นจั่น ผู้ให้สัญญาณ ผู้ยึดเกาะวัสดุ หรือผู้ควบคุมการใช้ปั้นจั่น ต้องผ่านการอบรมและทบทวน ตามประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอบรมหลักสูตรการปฏิบัติหน้าที่ผู้บังคับปั้นจั่น ผู้ให้สัญญาณแก่ผู้บังคับปั้นจั่น ผู้ยึดเกาะวัสดุหรือผู้ควบคุมการใช้ปั้นจั่น และการอบรมทบทวนการทำงานเกี่ยวกับปั้นจั่น พ.ศ. ๒๕๕๔ ลงวันที่ ๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๔ (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๖๖)

๖.๘ ตรวจสอบมาตรการการทำงานใกล้สายไฟฟ้าของปั้นจั่น โดยให้รักษาระยะห่างที่กำหนดในกฎกระทรวง (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๖๑)

๗. หม้อน้ำ

๗.๑ ขอผลการทดสอบและรับรองความปลอดภัยของหม้อน้ำโดยวิศวกรหรือผู้ได้รับอนุญาตพิเศษ อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๙๔)

๗.๒ ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ควบคุมหม้อน้ำต้องผ่านการอบรมหรือมีคุณสมบัติประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาช่างกลโรงงาน สาขาช่างยนต์ สาขาช่างเทคนิคอุตสาหกรรม สาขาช่างเทคนิคการผลิต หรือสาขาอื่นที่เรียนวิชาเกี่ยวกับไอน้ำ การเผาไหม้ ความร้อน การประหยัดพลังงาน หรือความแข็งแรงของวัสดุ รวมกันไม่น้อยกว่า ๙ หน่วยกิต (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๘๗)

๗.๓ ตรวจสอบให้มีป้ายประกาศกำหนดวิธีการทำงานของลูกจ้างเกี่ยวกับการใช้หม้อน้ำ ขั้นตอนการทำงาน การตรวจสอบอุปกรณ์ และการแก้ไขข้อขัดข้องบริเวณที่ลูกจ้างทำงาน (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๘๖)

๗.๔ ตรวจสอบสถานที่ติดตั้งหม้อน้ำต้องมีลักษณะ ดังนี้

(๑) พื้นี่การทำงาน และห้องหม้อน้ำต้องมีทางเข้าออกอย่างน้อยสองทาง มีความกว้างอย่างน้อย ๖๐ เซนติเมตร ความสูงอย่างน้อย ๒ เมตร และปราศจากสิ่งกีดขวางทางเข้าออก (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๙๒ (๑))

(๒) ช่องเปิดที่พื้นี่การทำงานต้องมีขอบกันตก และวัสดุกันลื่นที่พื้นี่การทำงาน ขึ้นบันไดและพื้นี่ต่างๆ (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๙๒ (๒))



ตัวอย่างแสดงขอบกันตก วัสดุกันลื่น และฉนวนกันความร้อน

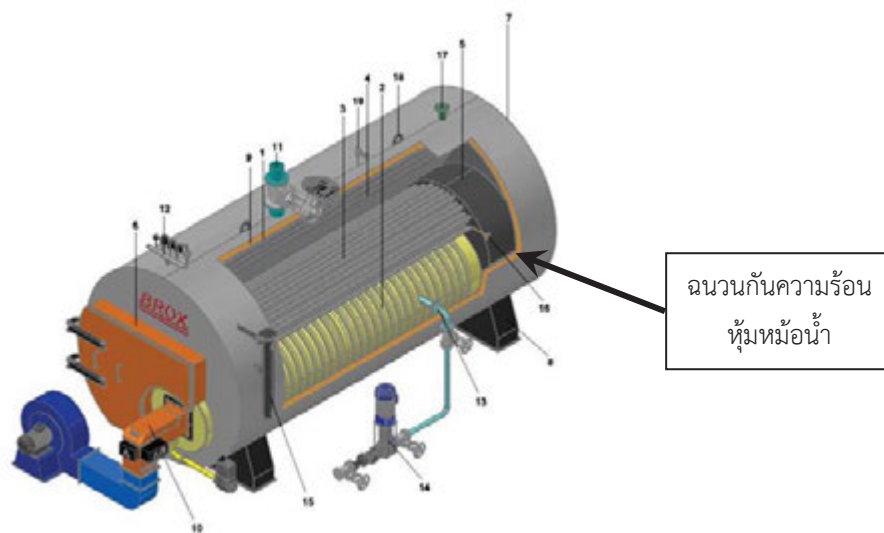


(๓) พื้นที่การทำงานต้องมีแสงสว่างอย่างเพียงพอ เครื่องวัดต่างๆ และอุปกรณ์ประกอบ ต้องมีแสงสว่างให้เพียงพอที่จะอ่านค่าและควบคุมได้สะดวก (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๙๒ (๓))

(๔) ระบบไฟแสงสว่างฉุกเฉินส่องไปยังทางออก และเครื่องวัดต่างๆ รวมทั้งแผงควบคุม ให้เห็นอย่างชัดเจนในกรณีไฟฟ้าดับ (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๙๒ (๔))

(๕) ทางเดินต้องไม่มีสิ่งกีดขวาง ในกรณีที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ ต้องทำเครื่องหมาย ทาสีหรือใช้เทปสะท้อนแสง ติดไว้ที่สิ่งกีดขวางนั้น ให้เห็นได้อย่างชัดเจน (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๙๒ (๕))

(๖) มีฉนวนกันความร้อนหุ้มหม้อน้ำ ล้วนจ่ายไอน้ำ ท่อจ่ายไอน้ำ ถังพักไอน้ำ ถังเก็บน้ำร้อน ปล่องไอเสีย ท่อที่ต่อจากหม้อน้ำ และอุปกรณ์ประกอบที่มีความร้อนซึ่งติดตั้งอยู่ในระดับหรือบริเวณที่ลูกจ้าง ผู้ปฏิบัติงานอาจได้รับอันตรายได้ (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๙๒ (๘))



ตัวอย่างแสดงฉนวนความร้อนหุ้มหม้อน้ำ

๘. ผู้ปฏิบัติงาน

ตรวจสอบการแต่งกาย ต้องสวมใส่เครื่องนุ่งห่มให้เรียบร้อย รัดกุม และไม่รุ่งริ่ง ไม่สวมใส่เครื่องประดับ ที่อาจเกี่ยวโยงกับการทำงานของเครื่องจักร รวบผมที่ยาวเกินสมควร (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๓)



๑๐. แนวการตรวจความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัย

ตามกฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหารจัดการและดำเนินการด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ. ๒๕๕๕

เจตนารมณ์ของกฎหมาย

๑. เพื่อป้องกันไม่ให้อุปกรณ์ได้รับอันตรายจากอัคคีภัย
๒. เพื่อป้องกันความสูญเสียที่เกิดกับลูกจ้างและสถานประกอบการ
๓. เพื่อป้องกันต้นเหตุของอัคคีภัยที่จะเกิดผลกระทบต่อประชาชน

ขอบเขตของกฎหมายและการใช้บังคับ

ใช้บังคับกับสถานประกอบกิจการทุกประเภทที่มีลูกจ้างทำงานตั้งแต่ ๑ คน ขึ้นไป โดยบางข้อกำหนดให้ดำเนินการตามสภาพความเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัย และบางข้อกำหนดให้ดำเนินการตามจำนวนลูกจ้าง

แนวการตรวจของพนักงานตรวจความปลอดภัย

๑. เมื่อเข้าไปในสถานประกอบกิจการ ให้สอบถามข้อมูลและประเมินสภาพ ดังนี้

- จำนวนลูกจ้าง
- สภาพเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัยว่าเข้าข่ายเป็นสถานที่ซึ่งมีสภาพเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัย

อย่างร้ายแรง อย่างปานกลางหรืออย่างเบา

“สถานที่ซึ่งมีสภาพเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัยอย่างเบา” หมายความว่า สถานที่ที่มีวัตถุซึ่งไม่ติดไฟเป็นส่วนใหญ่ หรือมีวัตถุติดไฟได้ในปริมาณน้อยหรือมีวัตถุไวไฟในปริมาณน้อยที่เก็บไว้ในภาชนะปิดสนิทอย่างปลอดภัย “สถานที่ซึ่งมีสภาพเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัยอย่างปานกลาง” หมายความว่า สถานที่ที่มีวัตถุไวไฟหรือวัตถุติดไฟได้ และมีปริมาณไม่มาก และ “สถานที่ซึ่งมีสภาพเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัยอย่างร้ายแรง” หมายความว่า สถานที่ที่มีวัตถุไวไฟหรือวัตถุติดไฟได้ง่าย และมีปริมาณมาก

การพิจารณาวัตถุติดไฟ วัตถุไวไฟ และวัตถุไม่ติดไฟ พิจารณาจากจุดวาบไฟ ดังนี้

วัตถุติดไฟ จุดวาบไฟ มากกว่าหรือเท่ากับ ๑๐๐ °F (๓๗.๘ °C)

วัตถุไวไฟ จุดวาบไฟ น้อยกว่า ๑๐๐ °F (๓๗.๘ °C)

วัตถุไม่ติดไฟ (ติดไฟยาก) จุดวาบไฟ มากกว่าหรือเท่ากับ ๒๐๐ °F (๙๓.๓ °C)

การกำหนดนิยามสถานที่ซึ่งมีสภาพเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัย ใช้นิยามจากสถาบันป้องกันอัคคีภัยแห่งชาติสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นสากล ตัวอย่างของสถานที่ดังกล่าว เป็นดังนี้

“สถานที่ซึ่งมีสภาพเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัยอย่างเบา” ได้แก่ สำนักงานทั่วไป โบสถ์ วัด วิหาร สโมสร ห้องเรียน ห้องสมุดที่ไม่มีชั้นวางหนังสือขนาดใหญ่ ห้องพัก ห้องรับแขก ห้องประชุม สถานพยาบาล และพื้นที่ที่ควบคุมวัสดุตามมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง พิพิธภัณฑสถาน ร้านค้าพาณิชย์ทั่วไป หรือสถานที่อื่นซึ่งมีลักษณะคล้ายกัน

“สถานที่ซึ่งมีสภาพเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัยอย่างปานกลาง” ได้แก่ ที่จอดรถยนต์และห้องแสดงรถยนต์ โรงงานผลิตอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ โรงงานผลิตเครื่องตีพิมพ์ ร้านทำขนมปัง ร้านซักผ้า โรงงานผลิตอาหารกระป๋อง โรงงานผลิตแก้วและวัสดุที่ทำจากแก้ว ภัตตาคาร โรงงานผลิตเครื่องบริโภคประจำวัน



โรงภาพยนตร์ และศูนย์ประชุม สำนักงานที่เป็นอาคารสูงและอาคารขนาดใหญ่ โรงงานผลิตสินค้าที่ทำจากหนังสือสัตว์ โรงงานผลิตลูกกวาดและลูกอม โรงงานผลิตสิ่งทอ โรงงานยาสูบ โรงงานประกอบผลิตภัณฑ์ไม้ โรงพิมพ์และสิ่งพิมพ์ โฆษณา โรงงานใช้สารเคมี โรงสีข้าว โรงกลึง โรงงานประกอบผลิตภัณฑ์โลหะ โรงต้มกลั่น อู่ซ่อมรถยนต์ โรงงานผลิต ยางรถยนต์ โรงงานแปรรูปไม้ด้วยเครื่อง โรงงานกระดาษและผลิตเยื่อกระดาษ โรงงานผลิตภัณฑ์กระดาษ ท่าเรือ และสะพานส่วนที่ยื่นไปในน้ำ โรงงานผลิตอาหารสัตว์ โรงภาพยนตร์ โรงมหรสพที่มีการแสดง ที่ทำการไปรษณีย์ ห้องสมุด(มีชั้นเก็บหนังสือขนาดใหญ่) ห้างสรรพสินค้าและศูนย์การค้าที่เป็นอาคารขนาดใหญ่ ศูนย์แสดงสินค้าที่เป็นอาคารขนาดใหญ่ ซูเปอร์สโตร์ที่เก็บสินค้าสูงไม่เกิน ๓.๖ เมตร หรือสถานที่อื่นซึ่งมีลักษณะคล้ายกัน

“สถานที่ซึ่งมีสภาพเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัยอย่างร้ายแรง” ได้แก่ โรงเก็บและซ่อมเครื่อง บิน พื้นที่ที่ใช้งานโดยมีของเหลวไฮดรอลิกติดไฟได้ หล่อด้วยแบบโลหะ ขึ้นรูปโลหะ โรงงานผลิตไม้อัดและไม้แผ่น โรงพิมพ์ (ใช้หมึกพิมพ์ที่มีวัตถุไวไฟ) อุตสาหกรรมยาง โรงเลื่อย โรงงานสิ่งทอรวมทั้งโรงฟอก ย้อม ปั่นฝ้าย เส้นใย สิ่งเคราะห์และฟอกขนสัตว์ โรงทำเฟอร์นิเจอร์ด้วยโฟม โรงงานผลิตยางมะตอย โรงพ่นสี โรงกลั่นน้ำมัน โรงงาน ผลิตน้ำมันเครื่อง โรงชุบโลหะที่ใช้น้ำมัน อุตสาหกรรมพลาสติก พื้นที่ล้างโลหะด้วยสารละลาย การเคลือบสีด้วยการจุ่ม หรือสถานที่อื่นซึ่งมีลักษณะคล้ายกัน รวมถึงประเภทโรงงานตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมกำหนดให้เป็น สถานที่ซึ่งมีสภาพเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัยอย่างร้ายแรง

- ขนาดพื้นที่ของสถานที่ซึ่งมีสภาพเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัยอย่างร้ายแรง อย่างปานกลางหรือ อย่างเบา

๒. ตรวจสอบป้ายข้อปฏิบัติเกี่ยวกับการดับเพลิงและการอพยพหนีไฟ (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๓)

ตัวอย่างการปฏิบัติ

ข้อควรปฏิบัติเมื่อพบเหตุเพลิงไหม้

- ดึงอุปกรณ์แจ้งเหตุด้วยมือในบริเวณใกล้
- ถ้าเพลิงยังมีขนาดเล็กพอที่จะดับเพลิงเองได้

ให้ใช้ ถังดับเพลิงมือถือเข้าทำการดับเพลิง

- ถ้าคิดว่าไม่สามารถดับเพลิงได้ให้รีบอพยพหนี

ออกจากพื้นที่ทันทีและให้ปิดประตูห้อง

พร้อมแจ้ง.....ทันที

- การหนีไฟให้ใช้บันไดเท่านั้น ห้าม! ใช้ลิฟต์
- โดย เต็ดขาด
-

ตัวอย่างแสดงป้ายข้อปฏิบัติเกี่ยวกับการดับเพลิงและการอพยพหนีไฟ

๓. ตรวจสอบแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยสำหรับสถานประกอบกิจการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ ๑๐ คน ขึ้นไป ซึ่งต้องประกอบด้วย การตรวจตรา การอบรม การรณรงค์ป้องกันอัคคีภัย การดับเพลิง การอพยพหนีไฟ และการบรรเทาทุกข์ (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๔)



๔. ตรวจสอบว่าทุกชั้นของอาคารมีทางออกหรือการอพยพฉุกเฉินอย่างน้อย ๒ ทาง และสามารถนำทุกคนไปสู่ที่ปลอดภัยได้ภายใน ๕ นาที (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๘)

๕. ตรวจสอบทางหนีไฟ ให้มีเส้นทางหนีไฟทุกชั้นอย่างน้อยชั้นละ ๒ เส้นทางที่ปราศจากสิ่งกีดขวางใดๆ ประตูที่ใช้ในเส้นทางหนีไฟต้องเป็นชนิดบานเปิดออกไปตามทิศทางของการหนีไฟและห้ามปิดใส่กลอนกุญแจ ผูก หรือล๊ามโซ่ในขณะที่มีลูกจ้างปฏิบัติงาน และมีป้ายบอกทางหนีไฟที่ชัดเจน (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๘ และ ข้อ ๑๑)

๖. กรณีเป็นอาคาร ๒ ชั้น หรือมีพื้นที่ประกอบกิจการมากกว่า ๓๐๐ ตารางเมตร ตรวจสอบให้มีระบบสัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้ (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๙)

๗. กรณีเป็นสถานที่ที่มีสภาพเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัยอย่างร้ายแรง อย่างปานกลาง ตรวจสอบให้มีการจัดระบบน้ำดับเพลิงและอุปกรณ์ประกอบและเครื่องดับเพลิงแบบเคลื่อนย้ายได้ (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๑๕)



ตัวอย่างแสดงระบบน้ำดับเพลิงและอุปกรณ์ประกอบ

๘. กรณีเป็นสถานที่ที่มีสภาพเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัยอย่างเบา ตรวจสอบให้มีเครื่องดับเพลิงแบบเคลื่อนย้ายได้อย่างเดียวก็ได้ (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๑๕)



ตัวอย่างแสดงเครื่องดับเพลิงแบบเคลื่อนย้ายได้



๙. ตรวจสอบการจัดระบบน้ำดับเพลิงและอุปกรณ์ประกอบ ให้เป็นตามที่กำหนด (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๑๒)

๑๐. ตรวจสอบการจัดเครื่องดับเพลิงแบบเคลื่อนย้ายได้ ให้มีจำนวน ความสามารถของเครื่องดับเพลิงและการติดตั้งตามที่กำหนด (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๑๓(๑))



ตัวอย่างแสดงการติดตั้งเครื่องดับเพลิงแบบเคลื่อนย้ายได้

๑๑. ตรวจสอบให้มีการป้องกันอัคคีภัยจากแหล่งก่อเกิดการกระจายตัวของความร้อนจากกระแสไฟฟ้าลัดวงจร เครื่องยนต์หรือปล่องไฟ การแผ่รังสี การเสียดสี เสียดทานของเครื่องจักร การสะสมของไฟฟ้าสถิตย์ การสะสมความร้อนของปล่องระบายควัน การเชื่อมหรือตัดโลหะ (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๑๘)

๑๒. ตรวจสอบให้มีการฝึกอบรมการดับเพลิงขั้นต้นให้กับพนักงานไม่น้อยกว่า ๔๐% ของแต่ละพื้นที่ในสถานประกอบกิจการ โดยหน่วยงานที่ได้รับใบอนุญาตจากกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๒๗)

๑๓. ตรวจสอบให้สถานประกอบกิจการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ ๑๐ คนขึ้นไป ให้มีการฝึกซ้อมดับเพลิง และฝึกซ้อมอพยพหนีไฟไม่น้อยกว่าปีละ ๑ ครั้ง ทั้งนี้ ให้ดำเนินการเอง โดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ให้ความเห็นชอบ หรือโดยหน่วยงานที่ได้รับใบอนุญาตจากกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน และมีการรายงานตามแบบที่กำหนดภายใน ๓๐ วัน (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๓๐)



๑๑. แนวการตรวจความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับสารเคมีอันตราย

ตาม(ร่าง)กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับสารเคมีอันตราย พ.ศ.

เจตนารมณ์ของกฎหมาย

เพื่อคุ้มครองลูกจ้างที่ทำงานเกี่ยวกับสารเคมีอันตรายให้ได้รับความปลอดภัยในการทำงาน

ขอบเขตของกฎหมายและการใช้บังคับ

ใช้บังคับสถานประกอบกิจการทุกประเภทที่มีลูกจ้างทำงานตั้งแต่ ๑ คนขึ้นไป ซึ่งมีการใช้สารเคมีอันตรายตามที่กฎหมายกำหนด

แนวการตรวจของพนักงานตรวจความปลอดภัย

๑. ตรวจสอบสถานประกอบกิจการว่ามีการใช้หรือครอบครองสารเคมีอันตรายที่ปรากฏอยู่ในกฎหมาย จำนวน ๑,๕๗๐ ชนิด (ซึ่งเป็นชื่อทางเคมีไม่ใช่ชื่อทางการค้า) หรือไม่ และหากพบว่ามีจะเข้าข่ายเป็นสารเคมีอันตราย ต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวงฉบับนี้

๒. ตรวจสอบข้อมูลการปฏิบัติตามกฎหมายของนายจ้าง ดังนี้ (ร่างกฎกระทรวงฯ ข้อ ๒)

๒.๑ มีการใช้หรือครอบครองสารเคมีอันตรายที่ปรากฏในกฎหมาย ๑,๕๗๐ ชนิด ให้ดำเนินการ ดังนี้

- (๑) การแจ้งรายละเอียดข้อมูลความปลอดภัยของสารเคมีอันตราย
- (๒) การส่งรายงานผลการตรวจวัดระดับความเข้มข้นของสารเคมีอันตราย
- (๓) การรายงานผลการประเมินความเสี่ยงต่อสุขภาพของลูกจ้าง

๒.๒ มีการใช้หรือครอบครองสารเคมีอันตรายที่ปรากฏในกฎหมาย ๑๘๐ ชนิด ให้ดำเนินการ ดังนี้

- (๑) การแจ้งรายงานผลการประเมินความเสี่ยงในการก่อให้เกิดอันตรายของสารเคมีอันตราย
- (๒) การจัดทำแผนปฏิบัติการกรณีมีเหตุฉุกเฉินของสถานประกอบกิจการ ตามหลักเกณฑ์

และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด (ร่างกฎกระทรวงฯ ข้อ ๓๓)

๓. ตรวจสอบว่าสารเคมีอันตรายมีการฟุ้งกระจายในบรรยากาศการทำงานเป็นลักษณะของฝุ่น พุ่ม ละออง ไอ เส้นใย แก๊สหรือไม่ และอยู่กระบวนกรไต่ของการทำงาน หากพบว่ามี ให้ขอผลการตรวจวัดระดับความเข้มข้นของสารเคมีอันตรายในบรรยากาศของการทำงานและสถานที่เก็บสารเคมีอันตราย (ร่างกฎกระทรวงฯ ข้อ ๒๙)

๔. ตรวจสอบการจัดมาตรการการดำเนินการ กรณีผลการตรวจวัดระดับความเข้มข้นของสารเคมีอันตรายในบรรยากาศของการทำงานและสถานที่เก็บสารเคมีอันตรายเกินค่ามาตรฐานตามที่กฎหมายกำหนด (ร่างกฎกระทรวงฯ ข้อ ๓๐)

๕. ตรวจสอบการจัดอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลให้ลูกจ้างใช้หรือสวมใส่ตามลักษณะอันตรายและความรุนแรงของสารเคมีอันตรายหรือลักษณะของงาน ซึ่งอุปกรณ์นั้นต้องมีมาตรฐานตามที่กฎหมายกำหนด (ร่างกฎกระทรวงฯ ข้อ ๑๒)



๖. ตรวจสอบว่าบริเวณที่ลูกจ้างทำงานเกี่ยวกับสารเคมีอันตรายมี ที่ล้างตาและฝักบัวชำระล้างร่างกายฉุกเฉิน ที่ล้างมือและล้างหน้า ห้องอาบน้ำ อุปกรณ์และเวชภัณฑ์ที่จำเป็นสำหรับการปฐมพยาบาล อุปกรณ์ดับเพลิงที่เหมาะสม ชุดทำงานเฉพาะและที่เก็บชุดทำงานที่ใช้แล้ว ตามที่กฎหมายกำหนด (ร่างกฎกระทรวงฯ ข้อ ๑๑)

๗. ตรวจสอบการจัดทำฉลากขนาดที่เหมาะสมปิดไว้ที่หีบห่อบรรจุภัณฑ์ ภาชนะบรรจุ หรือวัสดุห่อหุ้มสารเคมีอันตราย และฉลากอย่างน้อยต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้ (ร่างกฎกระทรวงฯ ข้อ ๖)

๗.๑ ชื่อผลิตภัณฑ์

๗.๒ ชื่อสารเคมีอันตราย

๗.๓ รูปสัญลักษณ์

๗.๔ คำสัญญาณ

๗.๕ ข้อความแสดงอันตราย

๗.๖ ข้อควรระวังหรือข้อปฏิบัติเพื่อป้องกันอันตราย

Methyl Alcohol CH ₃ OH=32.04 CAS No. 65-56-1 UN No. 1230	ชื่อผลิตภัณฑ์ ชื่อสารเคมี
	รูปสัญลักษณ์
อันตราย	คำสัญญาณ
<ul style="list-style-type: none"> - ของเหลวและไอไวไฟสูงมาก - อันตรายกรณีกลืนกิน - ก่อให้เกิดการระคายเคืองตาอย่างรุนแรง - อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อการปฏิสนธิหรือทารกในครรภ์ - ทำอันตรายต่ออวัยวะ (ระบบประสาทส่วนกลาง อวัยวะเกี่ยวกับการมองเห็น) 	ข้อความแสดงอันตราย
<ul style="list-style-type: none"> - เก็บในภาชนะที่บรรจุปิดแน่น - เก็บให้ห่างจากความร้อน ประกายไฟ และเปลวไฟ - ห้ามสูบบุหรี่ - ล้างมือทุกครั้งหลังสัมผัส 	ข้อควรระวัง

ตัวอย่างการจัดทำฉลาก



๘. ตรวจสอบสถานที่เก็บรักษาสารเคมีอันตราย ต้องมีสภาพและคุณลักษณะ ดังต่อไปนี้ (ร่างกฎกระทรวงฯ
ข้อ ๑๘)

๘.๑ สามารถทนไฟได้ไม่น้อยกว่า ๑ ชั่วโมง

๘.๒ กรณีเป็นสถานที่เก็บสารเคมีอันตรายที่มีคุณสมบัติเป็นตัวทำปฏิกิริยาที่รุนแรง เป็นตัวเพิ่มออกซิเจน หรือไวไฟซึ่งอาจทำให้เกิดการระเบิดหรือไฟไหม้ ต้องสามารถทนไฟได้ไม่น้อยกว่า ๙๐ นาที ในกรณีที่มิระบบน้ำดับเพลิงอัตโนมัติ หรือในกรณีที่ไม่มีระบบน้ำดับเพลิงอัตโนมัติต้องสามารถทนไฟได้ไม่น้อยกว่า ๓ ชั่วโมง

๘.๓ มีทางเข้าออกสถานที่เก็บสารเคมีอันตรายไม่น้อยกว่าสองทาง ใช้ประตูทนไฟและเป็นชนิดเปิดออกสู่ภายนอก และปิดกุญแจห้องทุกครั้งเมื่อไม่มีการปฏิบัติงาน

๘.๔ มีระบบระบายอากาศที่เหมาะสม

๘.๕ จัดทำเขื่อน กำแพง ทึบหนักรันน้ำ หรือสิ่งอื่นใดที่มีลักษณะคล้ายกัน เพื่อป้องกันการรั่วไหลหรือไหลนองออกสู่ภายนอก

๘.๖ มีป้ายข้อความว่า “สถานที่เก็บรักษาสารเคมีอันตราย ห้ามเข้าโดยไม่ได้รับอนุญาต” ปิดประกาศไว้ที่ทางเข้าสถานที่นั้น

๘.๗ มีแผนผังแสดงที่ตั้งของอุปกรณ์ดับเพลิง อุปกรณ์ผจญเพลิง อุปกรณ์ที่ใช้ในกรณีฉุกเฉิน ติดไว้บริเวณทางเข้าออกให้เห็นได้ชัดเจนตลอดเวลา

๘.๘ กรณีสถานที่เก็บสารเคมีอันตรายอยู่นอกอาคารต้องจัดทำรั้วล้อมรอบ

๙. ตรวจสอบให้มีมาตรการป้องกันความเสียหายหรืออันตรายที่เกิดจากการขุดเจาะหรือมีเครื่องหมายแสดงตำแหน่งจัดเก็บให้เห็นได้ชัดเจน ในกรณีที่เก็บสารเคมีอันตรายไว้ใต้ดิน (ร่างกฎกระทรวงฯ ข้อ ๑๙ (๔))



๑๒. แนวการตรวจความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับไฟฟ้า

ตาม(ร่าง)กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับไฟฟ้า พ.ศ.

เจตนารมณ์ของกฎหมาย

เพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับไฟฟ้า

ขอบเขตของกฎหมายและการใช้บังคับ

ใช้บังคับกับสถานประกอบกิจการทุกประเภทที่มีลูกจ้างทำงานตั้งแต่ ๑ คนขึ้นไป และมีการใช้ไฟฟ้า

แนวการตรวจของพนักงานตรวจความปลอดภัย

เมื่อเข้าไปในสถานประกอบกิจการ พนักงานตรวจความปลอดภัยต้องตรวจสอบ ดังนี้

๑. ตรวจสอบให้มีข้อบังคับในการปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยเกี่ยวกับไฟฟ้าตามที่กำหนด (ร่างกฎกระทรวงฯ ข้อ ๓)

๒. ตรวจสอบให้มีการฝึกอบรมลูกจ้างซึ่งปฏิบัติงานเกี่ยวกับไฟฟ้าให้มีความรู้ความเข้าใจ และทักษะที่จำเป็นในการทำงานอย่างปลอดภัย ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด (ร่างกฎกระทรวงฯ ข้อ ๔)

๓. ตรวจสอบแผนผังวงจรไฟฟ้าที่ติดตั้งภายในสถานประกอบกิจการทั้งหมด ซึ่งได้รับการรับรองจากวิศวกรหรือการไฟฟ้าประจำท้องถิ่น (ร่างกฎกระทรวงฯ ข้อ ๕)

๔. ตรวจสอบให้มีการติดตั้งป้ายหรือสัญลักษณ์เตือนให้ระวังอันตรายจากไฟฟ้าที่มองเห็นได้ชัดเจน (ร่างกฎกระทรวงฯ ข้อ ๖)



ตัวอย่างแสดงป้ายสัญลักษณ์เตือนอันตรายจากไฟฟ้าตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

๕. ตรวจสอบให้มีการจัดหาอุปกรณ์ชนิดที่เป็นฉนวนไฟฟ้าหรือหุ้มด้วยฉนวนไฟฟ้าหรืออุปกรณ์ป้องกันอันตรายที่เหมาะสมกับแรงดันไฟฟ้าสำหรับการปฏิบัติงานของลูกจ้าง (ร่างกฎกระทรวงฯ ข้อ ๑๐)



ตัวอย่างแสดงฉนวนไฟฟ้าหุ้มสายไฟฟ้าที่มีกระแสไฟฟ้า



๖. ตรวจสอบให้มีการดูแลและบำรุงรักษาบริภัณฑ์ไฟฟ้าและสายไฟฟ้าให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ อย่างปลอดภัย (ร่างกฎกระทรวงฯ ข้อ ๑๑)

๗. ตรวจสอบให้มีแผนภาพพร้อมคำบรรยายเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติเมื่อประสบอันตรายจากไฟฟ้า การปฐมพยาบาลและการช่วยชีวิตขั้นพื้นฐาน ติดไว้ในบริเวณที่ทำงานที่ลูกจ้างสามารถมองเห็นได้ชัดเจน (ร่างกฎกระทรวงฯ ข้อ ๑๒)

๘. ขอผลการตรวจสอบและบำรุงรักษาระบบไฟฟ้าและบริภัณฑ์ไฟฟ้าซึ่งรับรองโดยวิศวกร ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด (ร่างกฎกระทรวงฯ ข้อ ๑๓)

๙. ตรวจสอบให้มีมาตรการป้องกันการสับสวิตซ์เชื่อมต่อวงจร กรณีที่มีการติดตั้ง ตรวจสอบ ซ่อมแซม ซ่อมบำรุงระบบไฟฟ้า หรือบริภัณฑ์ไฟฟ้า (ร่างกฎกระทรวงฯ ข้อ ๑๕)



ตัวอย่างกุญแจป้องกันการสับสวิตซ์ และป้ายห้ามสับสวิตซ์

๑๐. ตรวจสอบให้มีการติดตั้งเต้ารับสายไฟฟ้าอุปกรณ์และเครื่องป้องกันที่มีขนาดและชนิดที่เหมาะสม ไว้ให้เพียงพอแก่การใช้งาน (ร่างกฎกระทรวงฯ ข้อ ๑๘)

๑๑. กรณีมีการใช้เครื่องกำเนิดไฟฟ้า ตรวจสอบว่ามีการติดตั้งในบริเวณพื้นที่กว้างพอที่จะปฏิบัติงาน ได้อย่างสะดวกและปลอดภัย มีเครื่องป้องกันกระแสไฟฟ้าเกิน มีเครื่องดับเพลิงชนิดที่ใช้ดับเพลิงที่เกิดจากไฟฟ้า (ร่างกฎกระทรวงฯ ข้อ ๒๐)

๑๒. ตรวจสอบให้มีการติดตั้งระบบป้องกันฟ้าผ่าตามมาตรฐานสมาคมวิศวกรรมสถาน แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ (ร่างกฎกระทรวงฯ ข้อ ๒๑)

๑๓. ตรวจสอบให้มีการจัดอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลที่เหมาะสมกับลักษณะงาน ให้อุปกรณ์ซึ่งปฏิบัติงานเกี่ยวกับไฟฟ้าสวมใส่ตลอดเวลาที่ปฏิบัติงาน (ร่างกฎกระทรวงฯ ข้อ ๒๒)



ตัวอย่างแสดงชุดคุ้มครองความปลอดภัยจากไฟฟ้า



๑๔. ตรวจสอบให้มีการบำรุงรักษาอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลและอุปกรณ์ป้องกันอันตรายจากไฟฟ้าให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้อย่างปลอดภัย ตามมาตรฐานและวิธีที่ผู้ผลิตกำหนด (ร่างกฎกระทรวงฯ ข้อ ๒๕)



๑๓. แนวการตรวจความปลอดภัยในการทำงานในสถานที่ที่มีอันตรายจากการตกจากที่สูง วัสดุกระเด็น ตกหล่น และพังทลาย

ตาม(ร่าง)กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานในสถานที่ที่มีอันตรายจากการตกจากที่สูง วัสดุกระเด็น ตกหล่น และพังทลาย พ.ศ.

เจตนารมณ์ของกฎหมาย

๑. เพื่อป้องกันมิให้ลูกจ้างได้รับอันตรายตกจากการทำงานในที่สูงและที่ลาดชัน เช่น การทำความสะอาดอาคารสูง การติดตั้งป้ายโฆษณา การตรวจสอบระบบและอุปกรณ์ต่างๆ ในอาคาร ปล่องและช่องเปิดต่างๆ ภายในอาคาร เป็นต้น
๒. เพื่อป้องกันมิให้ลูกจ้างได้รับอันตรายจากวัสดุกระเด็น ตกหล่น ปลิว จากการลำเลียงสิ่งของที่อยู่สูง การสาด เททิ้งหรือโยนวัสดุจากที่สูง
๓. เพื่อป้องกันมิให้ลูกจ้างได้รับอันตรายจากการพังทลาย เช่น การทำงานในท่อ ช่อง ไซโลหรือสถานที่อื่นๆ ที่อาจมีการพังทลายได้
๔. เพื่อป้องกันอันตรายจากการทำงาน กรณีตกลงไปในภาชนะเก็บหรือรองรับวัสดุ เช่น ถัง บ่อ กรวย ภาชนะหรือสิ่งอื่นใดที่มีลักษณะเดียวกัน

ขอบเขตของกฎหมายและการบังคับใช้

ใช้บังคับกับสถานประกอบกิจการทุกประเภทที่มีลูกจ้างทำงานตั้งแต่ ๑ คนขึ้นไป

แนวทางการตรวจของพนักงานตรวจความปลอดภัย

การตรวจความปลอดภัยในการทำงานในสถานที่ที่มีอันตรายจากการตกจากที่สูง วัสดุกระเด็น ตกหล่น และพังทลาย ที่ไม่เข้าข่ายลักษณะงานประเภทกิจการก่อสร้าง ตัวอย่างเช่น การทำความสะอาดอาคารสูง การติดตั้งป้ายโฆษณา การตรวจสอบระบบและอุปกรณ์ต่างๆ ในอาคาร การทำงานบนหรือในถัง บ่อ กรวย หรือภาชนะเก็บหรือรองรับวัสดุ เป็นต้น มีหัวข้อหลักในการตรวจ ๔ เรื่องหลักๆ ได้แก่ การทำงานของลูกจ้างในที่สูง และที่ลาดชัน การใช้บันไดได้ ขาหยั่งหรือม้ายืน การป้องกันวัสดุกระเด็น ตกหล่น และพังทลาย และการป้องกันการตกลงไปในภาชนะเก็บหรือรองรับวัสดุ

๑. การทำงานในที่สูง และที่ลาดชัน

๑.๑ ตรวจสอบการจัดอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลที่เหมาะสมกับสภาพของงานและสภาวะอันตรายที่อาจได้รับตลอดเวลาที่ลูกจ้างทำงานในสถานที่ที่มีอันตรายจากการตกจากที่สูง วัสดุกระเด็น ตกหล่น และพังทลาย เช่น เข็มขัดนิรภัย สายช่วยชีวิต หมวกแข็ง รองเท้าชนิดหุ้มส้นพื้นยางถุ่มมือ เป็นต้น ตลอดจนมาตรการดูแลให้ลูกจ้างสวมใส่อุปกรณ์ดังกล่าวตลอดระยะเวลาที่มีการทำงาน (ร่างกฎกระทรวงฯ ข้อ ๒)

ในกรณีที่ลูกจ้างใช้เข็มขัดนิรภัยและสายช่วยชีวิตจะต้องจัดทำจุดยึดตรึงสายช่วยชีวิตไว้กับส่วนหนึ่งส่วนใดของอาคารหรือโครงสร้างอื่นที่มีความมั่นคง แข็งแรงและปลอดภัย (ร่างกฎกระทรวงฯ ข้อ ๒ วรรคสอง)



๑.๒ ในกรณีลูกจ้างทำงานในที่สูงตั้งแต่ ๒ เมตร ตรวจสอบการจัดทำนั่งร้านหรือมาตรการอื่นที่เหมาะสมกับสภาพของงาน เช่น การใช้บันได การใช้ขาหยั่งหรือม้ายืน เป็นต้น ให้ลูกจ้างยืนปฏิบัติงานได้อย่างปลอดภัย (ร่างกฎกระทรวงฯ ข้อ ๓)



ตัวอย่างแสดงนั่งร้าน ขาหยั่ง ม้ายืน

๑.๓ ในกรณีลูกจ้างทำงานในที่สูงตั้งแต่ ๔ เมตร ตรวจสอบการจัดทำราวกันหรือรั้วกันตกให้มีความสูงไม่น้อยกว่า ๙๐ เซนติเมตร แต่ไม่เกิน ๑๑๐ เซนติเมตร ซึ่งมีความมั่นคง แข็งแรงและปลอดภัย หรือจัดให้มีเข็มขัดนิรภัยและสายช่วยชีวิต หรืออุปกรณ์ป้องกันอื่นใดที่มีลักษณะเดียวกันให้ลูกจ้างใช้ตลอดระยะเวลาการทำงาน (ร่างกฎกระทรวงฯ ข้อ ๔)

๑.๔ ตรวจสอบการจัดทำฝาปิดที่แข็งแรง ราวกันหรือรั้วกันตกที่มีความสูงไม่น้อยกว่า ๙๐ เซนติเมตร แต่ไม่เกิน ๑๑๐ เซนติเมตร ซึ่งมีความมั่นคง แข็งแรงและปลอดภัย หรือหากใช้แผงทึบแทนราวกันหรือรั้วกันตก ต้องมีความสูงไม่น้อยกว่า ๙๐ เซนติเมตร เพื่อป้องกันการพลัดตกหล่น ในบริเวณที่มีปล่องหรือช่องเปิดต่างๆ รวมทั้งตรวจสอบการติดป้ายเตือนอันตรายดังกล่าวให้เห็นได้ชัดเจน (ร่างกฎกระทรวงฯ ข้อ ๕)

๑.๕ ตรวจสอบมาตรการการห้ามไม่ให้มีการทำงานในที่สูงในข้อ ๑.๒ และ ๑.๓ นอกอาคารในขณะที่มีพายุ ลมแรง ฝนตก หรือฟ้าคะนอง (ร่างกฎกระทรวงฯ ข้อ ๖)

๑.๖ ตรวจสอบให้ม้านั่งร้านที่เหมาะสมกับสภาพงาน หรือเข็มขัดนิรภัยและสายช่วยชีวิตพร้อมอุปกรณ์หรือมาตรการป้องกันอื่นที่เหมาะสม ในกรณีที่มีการทำงานบนที่ลาดชันที่ทำมุมเกิน ๑๕ องศาจากแนวราบ และมีความสูงของพื้นระดับที่เอียงนั้นตั้งแต่สองเมตรขึ้นไป (ร่างกฎกระทรวงฯ ข้อ ๑๐)

๑.๗ ตรวจสอบให้ม้านั่งร้านที่เหมาะสมกับสภาพงาน และเข็มขัดนิรภัยชนิดเต็มตัวและสายช่วยชีวิตพร้อมอุปกรณ์ หรือมาตรการป้องกันอื่นที่เหมาะสม ในกรณีที่มีการทำงานบนที่ลาดชันที่ทำมุมเกิน ๓๐ องศาจากแนวราบ และมีความสูงของพื้นระดับที่เอียงนั้นตั้งแต่สองเมตรขึ้นไป (ร่างกฎกระทรวงฯ ข้อ ๑๐ วรรคสอง)

๒. การใช้บันไดได้ ขาหยั่งหรือม้ายืน

๒.๑ ตรวจสอบในกรณีมีการใช้บันไดได้ ดังนี้

(๑) บันไดได้ชนิดเคลื่อนย้ายได้

- การพาดบันไดได้กับผนังต้องพาดในอัตราส่วน ๑ ต่อ ๔ ระหว่างฐานบันไดกับความยาวช่วงบันได หรือวางบันไดโดยให้ฐานบันไดทำมุมกับพื้นประมาณ ๗๕ องศา (ร่างกฎกระทรวงฯ ข้อ ๗)

- ต้องมีสภาพที่ปลอดภัยต่อการใช้งาน มีโครงสร้างที่แข็งแรงทนทาน ไม่ชำรุดเสื่อมสภาพ มีความกว้างของบันไดไม่น้อยกว่า ๓๐ เซนติเมตร และมีขาบันไดหรือสิ่งยึดโยงที่สามารถป้องกันการลื่นไถลของบันไดได้ (ร่างกฎกระทรวงฯ ข้อ ๗ วรรคสอง)



(๒) บันไดได้ชนิดติดตั้งกับที่ที่มีความสูงเกิน ๑๐ เมตร ตรวจสอบให้มีโครงสร้างที่แข็งแรง ปลอดภัย ไม่ฝุ่กร่อน และต้องจัดทำโถงบันไดป้องกันการตกของลูกจ้าง (ร่างกฎกระทรวงฯ ข้อ ๘)

๒.๒ ตรวจสอบในกรณีมีการใช้ขาหยั่งหรือม้ายืน ดังนี้ (ร่างกฎกระทรวงฯ ข้อ ๙)

(๑) ต้องมีโครงสร้างที่แข็งแรงปลอดภัย

(๒) ขาในแต่ละข้างต้องทำมุมกับพื้นในองศาที่เท่ากัน ระหว่าง ๖๐ ถึง ๗๐ องศา

(๓) ถ้ามีบันไดขึ้นต้องมีพื้นที่สำหรับยืนทำงานในที่สูงอย่างเพียงพอ

๓. การป้องกันวัสดุกระเด็น ตกหล่น และพังทลาย

๓.๑ ตรวจสอบการจัดให้มีราง ปล่อยหรือเครื่องจักรหรืออุปกรณ์ที่เหมาะสมสำหรับลำเลียงวัสดุ สิ่งของที่อยู่สูงที่อาจเป็นอันตรายเพื่อป้องกันวัสดุสิ่งของของกระเด็น ตกหล่น (ร่างกฎกระทรวงฯ ข้อ ๑๑)

๓.๒ ตรวจสอบการกำหนดให้มีเขตอันตรายในบริเวณที่มีการกระเด็น ตกหล่น และพังทลายของวัสดุ สิ่งของ และจัดให้มีป้ายเตือนในบริเวณดังกล่าว ตลอดจนจัดให้มีผู้ควบคุมดูแลมิให้มีการเข้าออกขณะปฏิบัติงานจนกว่างาน จะแล้วเสร็จ (ร่างกฎกระทรวงฯ ข้อ ๑๒)

๓.๓ ตรวจสอบการจัดทำขอบกันของตก หรือมาตรการป้องกันอื่นที่เหมาะสม ในกรณีที่วัสดุสิ่งของที่อยู่สูงซึ่งอาจกระเด็น ตกหล่น หรือพังทลายลงมาได้ลูกจ้างทำงาน (ร่างกฎกระทรวงฯ ข้อ ๑๓)

๓.๔ ตรวจสอบการจัดหวมกั้นป้องกันศีรษะให้ลูกจ้างสวมใส่ตลอดเวลาการทำงาน ในกรณีที่ลูกจ้างทำงานใกล้หรือทำงานในสถานที่ที่อาจมีการกระเด็น ตกหล่น หรือพังทลายของวัสดุสิ่งของ (ร่างกฎกระทรวงฯ ข้อ ๑๔)

๓.๕ ตรวจสอบให้มีการจัดเรียงวัสดุให้เกิดความปลอดภัย หรือทำผนังกัน หรือใช้วิธีการอื่นที่สามารถ ป้องกันอันตรายจากการพังทลาย ตกหล่น ในบริเวณที่เก็บหรือกองวัสดุสิ่งของที่อาจมีอันตรายจากการพังทลาย ตกหล่น ของวัสดุสิ่งของ (ร่างกฎกระทรวงฯ ข้อ ๑๕)

๓.๖ ตรวจสอบให้มีผนังกันพร้อมค้ำยัน หรือใช้วิธีการอื่นที่สามารถป้องกันอันตราย ในกรณีที่ให้ ลูกจ้างทำงานในท่อ ช่อง โพรง อุโมงค์ ถ้ำ บ่อ ไชโล หรือสถานที่อื่นที่อาจมีการพังทลาย (ร่างกฎกระทรวงฯ ข้อ ๑๖)

๔. การป้องกันอันตรายจากการตกลงไปในภาชนะเก็บหรือรองรับวัสดุ

๔.๑ ตรวจสอบมาตรการการจัดให้ลูกจ้างสวมใส่เข็มขัดนิรภัยและสายช่วยชีวิต หรือมีสิ่งปิดกั้น หรือ จัดทำรั้วที่แข็งแรงและมีความสูงไม่น้อยกว่า ๙๐ เซนติเมตรหรือสิ่งป้องกันอื่นที่มีลักษณะเดียวกันตลอดระยะเวลาการทำงาน ในกรณีที่มีการทำงานบนหรือในภาชนะเก็บหรือรองรับวัสดุ เช่น ถัง บ่อ กรวย ภาชนะหรือสิ่งอื่นที่มีลักษณะเดียวกัน ที่ลูกจ้างอาจตกลงไปได้ (ร่างกฎกระทรวงฯ ข้อ ๑๗)

๔.๒ ตรวจสอบการจัดให้มีสิ่งปิดกั้นหรือจัดทำรั้วที่แข็งแรงและมีความสูงไม่น้อยกว่า ๙๐ เซนติเมตร ล้อมรอบภาชนะเพื่อป้องกันการตกหล่นของลูกจ้าง ในกรณีที่มีการทำงาน ณ บริเวณสถานที่หรือลักษณะการทำงานที่อาจ ทำให้ลูกจ้างได้รับอันตรายจากการตกลงไปในภาชนะเก็บหรือรองรับวัสดุ เช่นถัง บ่อ กรวย ภาชนะหรือสิ่งอื่นที่มีลักษณะ เดียวกัน ที่ลูกจ้างอาจตกลงไปได้ (ร่างกฎกระทรวงฯ ข้อ ๑๘)

๔.๓ ตรวจสอบมาตรการการจัดให้ลูกจ้างสวมใส่เข็มขัดนิรภัยและสายช่วยชีวิตตลอดระยะเวลาการทำงาน ในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินการตามข้อ ๔.๒ ได้ (ร่างกฎกระทรวงฯ ข้อ ๑๘ วรรคสอง)

๔.๔ ตรวจสอบการจัดให้มีสิ่งป้องกันล้อมรอบภาชนะบรรจุของร้อนหรือมีมาตรการความปลอดภัย เพื่อป้องกันมิให้ลูกจ้างตกหล่นลงไปภาชนะบรรจุของร้อน ในกรณีที่มีการทำงานในลักษณะที่อาจทำให้ลูกจ้างตกลงไป ในภาชนะบรรจุของร้อนได้ (ร่างกฎกระทรวงฯ ข้อ ๑๙)